

KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

2022/24697-2-23261/2023-IREOST

Klassering

C00

Dato

30.01.2023

Innspill kulturfrivillighetsstrategi og regionale kulturfond - Fredrikstad kommune

Fredrikstad kommune viser til invitasjon til å komme med innspill til arbeidet med kulturfrivillighetsstrategi og revidering av regionale kulturfond.

Fredrikstad kommune sender her en administrativ tilbakemelding til departementet. Kommunen har også oppfordret frivilligheten til å komme med egne innspill direkte. Vi oppfordrer departementet til å sende endelig forslag til kulturfrivillighetsstrategi på høring.

Innledning – Fredrikstads utgangspunkt

Fredrikstad kommune skal i løpet av 2023 legge fram en strategi for frivillighet. Dette arbeidet pågår. Den lokale strategien bygger på «Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor 2017–2020», som er utarbeidet i fellesskap mellom KS og Frivillighet Norge. Som del av dette arbeidet, har kommunen gjennomført en spørreundersøkelse i samarbeid med Frivillighet Norge. Frivillighet Norge har utarbeidet en rapport basert på spørreundersøkelsen. Rapporten fungerer som et kunnskapsgrunnlag til arbeidet med den lokale strategien. Nevnte rapport er vedlagt denne høringen. Utkast til lokal strategi bearbeides våren 2023.

Gjennom den lokale rapporten i regi av Frivillighet Norge er det pekt på noen hovedutfordringer for frivilligheten:

- Menneskelige ressurser og rekruttering
- Økonomiske utfordringer hos frivilligheten
- Manglende egnede lokaler

I tillegg ønsker vi å påpeke at Fredrikstad er en by med store levekårsutfordringer, og med høyere utfordringer på dette området enn både landsgjennomsnittet og blant storbyene i Norge. Innbyggernes forventninger og etterspørsel etter tjenester øker derfor mer enn kommunens inntektsnivå gir rom for, og det øker mer i Fredrikstad enn landsgjennomsnittet. I Fredrikstad kommune var disponibel inntekt per innbygger i 2020 3 184 kroner lavere enn landsgjennomsnittet. Fredrikstad kommune, i likhet

Fagstab Kulturetaten

Besøksadresse: Nygaardsgata 16, 1602 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00 Org.nr: 940039541

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Tlf. saksbeh.: 69 30 60 00 Bankkonto: 5122 05 77000

med andre norske kommuner, vil også stå overfor store demografiske endringer i de kommende 10-20 årene, som vil utfordre både den økonomiske og sosiale bærekraften. Vi vil få en økt andel eldre innbyggere, samtidig som andelen yrkesaktive synker. Andelen innbyggere på 80 år og eldre er forventet å dobles innen 2040. De demografiske endringene vil øke presset på velferdstjenestene i samfunnet, noe som vil legge et stadig større press på kommunens handlingsrom og muligheter til å understøtte kulturfrivilligheten økonomisk.

Om Fredrikstad kommunes kulturarbeid og kulturfrivillighet i Fredrikstad

Fredrikstad kommune har en egen Kulturetat som forvalter kommunens tjenester innenfor kulturfeltet, deriblant også dialogen også samhandlingen med det frivillige kulturfeltet. Kulturetaten består av fem virksomheter og kultursjefens stab. De fem virksomhetene er Kulturskolen, Fredrikstad bibliotek, Fredrikstad Kino, kulturhusene St. Croix-huset og Blå Grotte og Fritid i Fredrikstad. Kulturetaten ivaretar også tjenester og ordninger som eksempelvis Den kulturelle skolesekken, forvaltning av statlige og kommunale tilskuddsordninger, utvikling av kulturnæringer, kommunens kunst, fribyordningen, Den kulturelle spaserstokken, utviklingsprosjekter med mer.

Kommunens kulturvirksomheter er koblet til lag og foreninger innen kulturfeltet på flere forskjellige måter. Virksomhetene fungerer i flere tilfeller som møtesteder for frivilligheten, som sted å øve eller visningsarena. St. Croix-huset og Fredrikstad bibliotek er gode eksempler på viktige møteplasser for frivilligheten. Det er også arenaer som er åpne for egne initiativ i regi av frivilligheten, der virksomhetene ofte er behjelpelige med realiseringen av ideer som kommer fra frivilligheten. I tillegg er frivilligheten koblet til utførelsen av enkelte oppgaver, som for eksempel ved Fredrikstad bibliotek gjennom utkjøring av bøker, og Fredrikstad kino gjennom servering i forkant av pensjonistkino.

Fritid i Fredrikstad er en av virksomhetene som samarbeider med frivilligheten innenfor andre sektorer, et eksempel er samarbeid med Mental Helse om psykisk helseuke. De har også hatt suksess med samarbeid med frivillig forening med drift av avdeling Skatehallen.

Større arrangementer i regi av Fredrikstad kommune involverer ofte lag og foreninger på flere måter. De involveres gjennom å bli programmert som del av innholdet/tilbudet og/eller hyres til å utføre oppgaver mot betaling. I tillegg er det ofte individuelle frivillige involvert i gjennomføringen av disse arrangementene. Eksempler på kommunale større arrangementer som involverer både lag og foreninger og individuelle frivillige er den årlige Barnas verdensdager i regi av Kulturskolen, den årlige Kulturnatt Fredrikstad som driftes av kommunen og The Tall Ships Races, som ble arrangert i 2005, 2014, 2019, og nå i 2023.

Tradisjonelt har kommunen støttet frivillige lag og foreningers kulturaktivitet gjennom kommunale tilskuddsordninger. Lag og foreninger innen kulturfeltet som har over 60 % medlemmer under 19 år, har anledning til å søke og motta driftstilskudd fra kommunen. Lag og foreninger søker også om tilskudd til aktiviteter og arrangementer. De senere årene har søknadsmengden i tilskuddsordningene som gjelder aktivitet og arrangementer økt betydelig. Dette er en ordning som også skal ivareta det profesjonelle feltet. Over tid har man sett en utvikling hvor kulturfeltet blir stadig større, og at forventningene til tilskudd fra kommunen stadig øker, mens kommunens mulighet til å imøtekomme søknader om tilskudd har blitt mindre.

Dermed tvinges det frem en streng prioritering blant søknadene, og kulturaktører må i større grad enn tidligere skaffe finansiering fra andre kilder enn de kommunale støtteordningene. I Fredrikstad har vi i tillegg en egen ordning for lag og foreninger som heter *Institusjonskonserter*, som administreres av Fredrikstad Musikkråd, der kor og korps mottar et lite honorar for å gjøre spilleoppdrag på byens institusjoner.

Kulturfrivillighet i Fredrikstad

Det finnes et stort mangfold av frivillige kulturorganisasjoner i Fredrikstad kommune med god geografisk spredning. Det store mangfoldet av kulturtilbud i regi av kulturorganisasjoner er et viktig bidrag til at folk trives, og ønsker å bosette seg i kommunen. Gjennom de ulike frivillige kulturorganisasjonene finnes mange muligheter for læring, utøvelse og opplevelse for alle deler av befolkningen. Aktiviteter i regi av frivillige organisasjoner har en viktig egenverdi for de som deltar, samtidig som det bidrar til kulturopplevelser for andre innbyggere i kommunen. Utstrakt kulturaktivitet i regi av lag og foreninger innen kulturfeltet kan bidra til nye krefter til det profesjonelle kunst- og kulturfeltet.

Lag og foreninger innen kulturfeltet arrangerer øvelser og konserter, og tilrettelegger for utøvelse av sine disipliner foran publikum gjennom enkeltstående arrangementer. Det gjennomføres ofte kurs og seminarer for medlemmer som del av dette arbeidet.

Det er også flere aktører, med andre organisasjonsformer, som i stor grad benytter seg av frivillige og/eller frivilligheten i sitt arbeid med å gjennomføre arrangementer, men på ulike måter. Noen ganger er nøkkelpersoner i større festivaler/arrangementer frivillige, mens andre ganger lønnes frivillige lag og foreninger for sitt arbeid i tilknytning til det som arrangeres. Mange av festivalene har også faste grupperinger av individuelle frivillige som bidrar til gjennomføringen. Et eksempel på dette er Månefestivalen, som i flere år har egne opplegg for individuelle frivillige tilknyttet festivalen. Noen kulturinstitusjoner har egne faste venneforeninger som bidrar til å gjennomføre/utføre arbeidsoppgaver på lengre sikt.

Lokaler for produksjon og visning leies noen ganger ut i det private markedet, finansiert gjennom medlemskontingent, dugnadsinntekter og driftstilskudd. Utover dette er det vanlig at lag og foreninger innen kulturfrivilligheten leier kommunale lokaler til både øvelser og gjennomføring av arrangementer. Fredrikstad kommune stiller skolelokaler gratis tilgjengelig for eksempelvis skolekorpsenes lager og øvelser.

Utfordringer:

Den største utfordringen som kulturfrivilligheten selv peker på, henger sammen med egnede lokaler til øvelse, visning og lagring. Det er en utfordring for lag og foreninger som skal bruke lokalene og for kommunen å tilrettelegge tilstrekkelig for behovene. Den andre utfordringen ser ut til å være de økonomiske rammebetingelsene for lag og foreninger.

Innspill

Fredrikstad kommune har tatt utgangspunkt i spørsmålene som er presentert på regjeringens hjemmesider.

Bred deltakelse og tilgang på kunst og kulturaktivitet i hele landet

Utfordringene hos kulturfrivilligheten følger trolig utfordringsbildet som finnes hos resten av frivilligheten der økonomiske rammer, adgang på lokaler og menneskelige ressurser er hyppigst nevnt. Dette viser også vedlagte rapport til. Alle disse faktorene vil trolig også påvirke lysten og muligheten til å delta, og gjøre rekruttering utfordrende. Vi som kommune observerer, som andre, en trend med at typen frivillig engasjement går fra engasjement som er medlemsbaserte og langvarige, og over til den individuelle frivilligheten med kortvarige valgfrie oppdrag.

Koronapandemiens påvirkning på frivillighetsfeltet er det vanskelig å si noe om enda. Enkelte lag og foreninger opplevde reduksjon av medlemmer under pandemien. Vi vet ikke sikkert om dette blir en varig konsekvens av pandemien, ettersom det også rapporteres om tendenser til at medlemsmassen nå tar seg opp igjen. Vi ser at kulturskoledeltakelsen har vært relativt jevn under koronapandemien, men observerer at det er reduksjon av antall møtepunkter og mindre sosial mobilitet generelt, som fører til at elever har *redusert* sin deltakelse (men ikke sluttet). Utover dette ser vi at deltakelse på alt av aktiviteter som er gratis har vært særdeles godt besøkt i tiden etter koronapandemien. Dette gjelder for eksempel bibliotekene og fritidsklubbene sine tilbud.

Når det gjelder hva som kan gjøres for å nå grupper som i mindre grad deltar, vil vi trekke fram et lokalt prosjekt som heter Kulturkonfirmasjon. Kulturkonfirmasjon er et samarbeidsprosjekt mellom UKM, DKS og Kulturskolen. Alle 9. klassingene i kommunen deltar på konsert, utstilling, workshop og forskjellige infostands. Man når alle, uavhengig av bakgrunn fordi de introduseres for ulike aktiviteter gjennom skolehverdagen. I tilfellet med Kulturkonfirmasjon er det oftest profesjonelle aktører som er involvert, men poenget er at nettopp samarbeid med skolene vil kunne være et viktig grep for å kunne gi alle barn samme mulighet for å bli introdusert for mulighetene som finnes. Skolene bør utfordres mer på at de også er kulturarenaer for frivillighet, både fysisk og for å gi alle mulighet og informasjon til å delta. Videre gjelder det å redusere barrierer for deltakelse. Barrierer kan være økonomi, mangel på informasjon eller mangel på kapasitet/mulighet til å komme seg til og fra aktiviteten man ønsker å være med på.

Møteplasser og tilgang på egnede kulturarenaer for aktivitet, læring og opplevelser

Som kommune opplever vi stor pågang på å bruk av lokaler. Vi opplever også at mange lokaler ikke egner seg optimalt til det som rommene brukes til. Utfordringen er relatert til akustikk, adgang til lokaler, og lagerrom. Elevmassen øker ved flere skoler, noe som også gjør at skolens ledelse ikke lenger kan tilby lagerrom for instrumenter og annet utstyr. Dette er en særlig utfordring for skolekorpene, og blir et økonomisk spørsmål for kommunen. Det er igangsatt samarbeid med Fredrikstad musikkråd som gjelder akustiske utbedringer. Høsten 2021 ble det gjennomført en kartlegging blant lokale kor og korps. Kartleggingen hadde som mål å få kunnskap om hvilke lokaler som fungerer og ikke med tanke på øvelseslokaler og lagerrom. Rådet har også kommet med innspill til behov ved nybygg, slik at man kan være oppmerksom

på behovene for lag og foreninger kan ivaretas fra start, og at lokalene kan fungere til flere formål.

I kommunen er det flere kulturarenaer som fungerer som møteplasser. Kulturhuset St. Croix-huset er godt eksempel på en hybrid på kulturhus, fritidsklubb og konsertarena, og møteplass for lag og foreninger. Fredrikstad bibliotek er et godt eksempel, der lag og foreninger bruker biblioteket flittig, og bibliotekene lokalt jobber godt med å ta imot frivilligheten og legge til rette for aktivitet. Avdelingen Østsiden bibliotek vant i 2021 prisen for årets bibliotek. Østsiden bibliotek er et lite bydelsbibliotek i Fredrikstad som blir satt stor pris på av sine brukere. Biblioteket er tett på folk og er svært viktig for barn og unge i lokalmiljøet. De er gode på å se den enkelte og sprer leseglede til alle. Dette har vært en suksessfaktor som gjør at folk vil bruke tiden sin der, og har hatt individuelle frivillige som har ønsket å gjøre oppgaver for biblioteket.

Samspill mellom den profesjonelle og frivillige kulturen

Flere profesjonelle utøvere i Fredrikstad benytter seg av frivillige krefter, enten som del av sin produksjon eller at frivillige lag og foreninger mottar honorar for sin innsats. Av kommunalt driftet initiativer er Kulturnatt Fredrikstad, Barnas verdensdager og The Tall Ships Races eksempler på arrangementer med kommunal koordinering der både profesjonelle og lag/foreninger bidrar hver for seg og sammen om innholdet.

Andre eksempler er frivilligbaserte organiserte teatergrupper for barn og unge som bruker profesjonelle instruktører, lyd, lys, scenografi med videre. Dette fungerer bra, men det blir stadig større utfordringer med å få tak i kompetente teknikere på lyd, lys og teknikk etter korona-perioden, da en del forlot bransjen.

Som kommune er vi opptatt av å trå varsomt i et felt hvor mange mennesker jobber mye ubetalt, og man må være ekstra påpasselig på at man ikke utnytter kapasiteter som ønsker å ha arbeidet som levebrød. Dette er særlig gjeldende de ganger oppgavene krever en viss type kompetanse og man gjennom oppgaven får tildelt stort ansvar. Dette er særlig viktig å ivareta når samspillet mellom frivilligheten og det profesjonelle feltet skal utvikles.

Offentlige tilskuddsordninger og tiltak

En utfordring kan være kapasitet og søkekompetanse hos de som har verv i frivilligheten. De som har verv i lag og foreninger bytter ofte på rollene, eller har vervet i begrenset tid. Lokalt opplever vi å ofte få kortfattede søknader fra lag og foreninger, som bærer preg av lite erfaring med søknadsskriving.

Enkle skjemaer, med enkel rapportering vil kanskje gjøre det lettere for lag og foreninger å søke. Det vil trolig være til hjelp med god og hyppig veiledning enten skriftlig, ved informasjonsmøter eller gjennom søkerskrivekurs, gjerne i kombinasjon med flere ordninger.

Offentlige myndigheter kan få til et godt samarbeid og samspill med frivillige organisasjoner gjennom god dialog, koordinering og i enkelte tilfeller formalisering av samarbeid. I Fredrikstad er det god erfaring med lokalsamfunnsutvalg. Lokalsamfunnsmodellen i Fredrikstad er en nærdemokratimodell, nært knyttet til kommuneorganisasjonen. Ordningen bidrar til god dialog mellom innbyggere, folkevalgte og administrasjon. Dette kan ha overføringsverdi til arbeid med

frivilligheten. Kommunen har også et lokalsamfunnsfond som er en lavterskelordning som lag og foreninger kan søke.

Fredrikstad kommune har følgende tilskuddsordninger for kulturfeltet:

- Tilskuddsordning til festivaler innen kulturfeltet
- Tilskuddsordning for kunst- og kulturtiltak
- Driftstilskudd til lag og foreninger som driver kulturarbeid
- Ordningen Institusjonskonserter
- Stimuleringsordninger for unge miljøer

Regionale kulturfond

Innretningen av et regionalt kulturfond bør ta hensyn til byenes kulturliv og aktivitetsnivå, samt befolkningsmengde. Fredrikstad kommune har store levekårsutfordringer i befolkningen og samtidig mange kulturaktører, med både profesjonelle og lag og foreninger. Et regionalt kulturfond, med en innretning som gagnar begge felt, vil kunne bidra til en god utvikling av samspillet mellom disse. Regionalt kulturfond bør ta mer hensyn til regionale forskjeller, behov og uttrykk, mer enn hva ordningene som Kulturrådet kan ivareta.

Vi får ulike tilbakemeldinger om hvilke typer tilskudd det er mangel på. Noen viser til at det største behovet ligger i langsiktige tilskudd som gir forutsigbarhet, gjerne knyttet til drift, mens andre savner muligheten til å søke og motta midler til enkeltstående arrangementer.

Dersom det regionale kulturfondet skal sikre et godt samspill mellom kulturfrivilligheten og det profesjonelle feltet må ordningen(e) være fleksible og ikke for stramme. Dette er to ulike felt som per nå jobber på ulike måter. Det er mulig at ordningene bør deles i flere ulike ordninger, der en ordning tildeler mindre støttebeløp til aktiviteter, og har løpende frist, mens en annen går på langsiktige prosjekter/drift med høyere beløp og faste frister. Et regionalt støttetiltak for å sikre lag og foreningers utgifter til engasjement av profesjonelle aktører, vil sikre gode rammer for videre vekst for lag og foreninger, samtidig som det profesjonelle feltet kan få oppdrag.

Det må i tillegg være en tilskuddsramme som gjør at aktører får tilstrekkelig støtte når de søker, og at det ikke oppleves som ugjenomtremelig ordning.

De ulike kommunen har ulike muligheter til å bidra til sine aktører. Det er i tillegg stor variasjon i antall aktører i de ulike kommunene. Lokalt opplever vi høyt søkerantall i våre ordninger, og begrenset mulighet til å tildele de tilskudd som aktørene melder behov om. En regional ordning bør kunne tildele tilskudd til aktørene uavhengig av tildelte tilskuddsnivå fra kommunen. Det kan gjerne være et krav om å *søke* kommunen også, men at man ikke korter ned tilskudd fra regionalt kulturfond hvis ikke kommunen kan yte tilsvarende. Dette har vært en uheldig praksis fra fylkesleddet i vår region gjennom mange år.

Videre bør man redusere krav til rapportering i etterkant slik at man minimerer det byråkratiske arbeidet for alle parter.

Fredrikstad kommune vil anbefale at ordningen forvaltes av et kulturfaglig utvalg med bred kompetanse som kjenner feltet godt.

Utover dette stiller Fredrikstad kommune seg bak innspill innsendt av NOKU.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Tora Klevås
Etatsjef kultur

Irene Østbø
Rådgiver kultur

Vedlegg:

- 1 Kartlegging av frivillige organisasjoner i Fredrikstad kommune -Frivillighet Norge 2022

Kartlegging av frivillige organisasjoner i Fredrikstad kommune 2022

Utfordringer, muligheter og samarbeid

Om Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er et samarbeidsforum for frivillige organisasjoner. Vi jobber for å skape større rom for frivilligheten gjennom å utvikle en god frivillighetspolitikk og forbedre organisasjonenes rammevilkår.

Frivillighet Norge består av over 350 medlemsorganisasjoner fra alle felt innen frivillig virksomhet. Frivilligheten i Norge representerer 10 millioner individuelle medlemskap og 100 000 lag og foreninger over hele landet. Frivillighet Norge er frivillighetens kompetansebase, talerør og dialogpartner for myndighetene.

Frivillighet Norge har kontor i Øvre Slottsgate 2B, 0157 Oslo.

Tlf.: 21567650

post@frivillighetnorge.no

www.frivillighetnorge.no

Rapporten er utarbeidet av Rambøll Management Consulting, på vegne av Frivillighet Norge. Materialet i denne undersøkelsen er omfattet av opphavsretten og åndsverklovens bestemmelser. Innholdet kan ikke brukes uten avtale med Fredrikstad kommune og Frivillighet Norge.

Innholdsfortegnelse

Innledning	5
Frivillig sektor i en nasjonal kontekst	5
Hovedfunn	7
1. Beskrivelse av foreningene	9
Foreningene.....	9
Aktivitet	12
2. Koronapandemien.....	14
3. Menneskelige ressurser: medlemmer, rekruttering, frivillig innsats og ansatte	16
Medlemmer	16
Rekruttering av medlemmer, tillitsvalgte og frivillige	17
Utfordringer ved å rekruttere nye medlemmer, tillitsvalgte og frivillige	17
Hvordan lykkes foreningene med rekrutteringen?	18
Hvem gjør innsats i forbindelse med foreningens aktiviteter?.....	18
Foreningens ansatte	18
4. Økonomi og lokaler	20
Foreningenes inntektskilder	20
Medlemskontingent.....	22
Muligheter for finansiering av nye aktiviteter i foreningene	23
Hva kan lette arbeidet med å skaffe inntekter?	23
Utgifter	24
Lokaler.....	25
Mangler og forbedringspotensialer ved lokaler.....	26
Tilgjengelighet i lokalene.....	26
5. Samarbeid	27
Oversikt over samarbeid	27
Grunner til fravær av samarbeid.....	28
Tilfredshet med samarbeid.....	29
Samarbeid med andre lag og foreninger.....	30
Ønske om samarbeid med andre lag og foreninger.....	30

Hva samarbeider foreningene om?	30
Verdien av samarbeid med andre lag og foreninger	31
Utfordringer ved samarbeid med andre lag og foreninger	31
Konkurransen fra andre lag og foreninger	31
Samarbeid med bedrift eller næringsliv	32
Ønske om samarbeid med bedrift eller næringsliv	32
Hva samarbeider foreningene og næringslivet om?	32
Verdien av samarbeid med bedrift eller næringsliv	32
Utfordringer ved samarbeid med bedrift eller næringsliv	32
Konkurransen fra bedrift eller næringsliv	33
Samarbeid med kommunen	33
Ønske om samarbeid med kommunen	33
Tema for samarbeid	33
Møtearenaer for frivillighet og kommune	34
Hva samarbeider foreningene og kommunen om?	34
Verdien av samarbeid med kommunen	35
Utfordringer ved samarbeid med kommunen	35
Konkurransen fra kommunen	35
Samarbeid med ulike avdelinger i kommunen	35
6. Målsetninger og hindringer	38
Foreningenes viktigste utviklingspunkter	38
Målsetninger	38
Kommunens rolle for å nå mål	38
Hvilke andre faktorer eller aktører kan bidra til foreningene oppnår sine mål?	39
Hva hindrer foreningene fra å vokse?	39
Konklusjon	40
Liste over figurer	45
Liste over respondenter	46

Innledning

Denne rapporten er basert på en undersøkelse blant frivillige lag og foreninger i Fredrikstad kommune som ble gjennomført i tidsrommet 8.03.22-20.04.22. Undersøkelsen er et samarbeid mellom Fredrikstad kommune og Frivillighet Norge. Undersøkelsens utforming bygger på Frivillighet Norges erfaringer og dialog med Fredrikstad kommune. Undersøkelsen var åpen for besvarelser for alle lag og foreninger i kommunen.

Hensikten med undersøkelsen er å bistå kommunen i arbeidet med utviklingen av sin frivillighetspolitikk og å samle erfaringer til Frivillighet Norge på feltet. For å lykkes med samarbeidet med frivilligheten, er det viktig at kommunen og de frivillige organisasjonene blir kjent med hverandre. Kommunen må vite hvilke utfordringer og hvilke muligheter de frivillige organisasjonene i kommunen har, og organisasjonene må kjenne til mulighetene for samarbeid med kommunen.

Totalt 550 organisasjoner i Fredrikstad kommune ble invitert til å delta i kartleggingen, og fikk tilsendt et elektronisk spørreskjema via e-post. 166 organisasjoner leverte inn svar. Av disse har 157 aktivitet i Fredrikstad kommune, og var dermed kvalifiserte til å delta i undersøkelsen. Dette gir en svarprosent på 30 %.

Respondentene ble bedt om å svare på spørsmål fra fem hovedkategorier: Hva slags type forening de representerer, om foreningens medlemmer, ressurser, og lokaler, samarbeid med andre foreninger, næringsliv og kommune, samt foreningens egne mål og utfordringer. Kommunen ønsket også å legge til noen spørsmål om ringvirkningene av pandemien for frivillig sektor i Fredrikstad.

Listen over e-postadresser og organisasjoner ble laget på bakgrunn av Frivillighetsregisteret og kommunens egne lister over foreninger i Fredrikstad. Foreningene og lagene som har svart, representerer et bredt spekter av frivilligheten i Fredrikstad kommune.

Frivillighet Norge håper at undersøkelsen kan bidra til at Fredrikstad kommune, i dialog med frivilligheten, utvikler konkrete tiltak i sin frivillighetspolitikk som skaper vekst og utvikling for lag og foreninger i kommunen.

Frivillig sektor i en nasjonal kontekst

Frivillig sektor står i en særstilling i Norge. I Norge er det rundt 10 millioner medlemskap i om lag 100 000 lag og foreninger. Ifølge Frivillighet Norges Frivillighetsbarometer har hele 59 % av befolkningen over 15 år deltatt som frivillige og 55 % deltatt på frivillige organisasjoners aktivitet i løpet av de 12 siste månedene.¹ Dette er en signifikant nedgang i forhold til før pandemien. Den frivillige innsatsen utgjør 148 000 årsverk, og det skapes verdier for over 139 milliarder kroner i frivillig sektor². Til sammenligning tilsvarer dette over halvparten av verdiskapningen i industrien i Norge.

Deltakelse i frivilligheten gir mennesker muligheten til å realisere interessene sine og til å bidra til nærmiljøet. Frivillige organisasjoner gir mennesker følelse av lokal identitet, tilhørighet,

felleskap, de skaper gode og inkluderende lokalmiljøer og styrker demokratiet. Så godt som alle kommuner har en næringspolitikk for å skape vekst og utvikling i det lokale næringslivet, men få kommuner har utviklet en frivillighetspolitikk.

Anslagsvis 23 % av alle kommuner har et politisk behandlet dokument som omhandler kommunens forhold til frivilligheten³. Dette til tross for alt det frivillig innsats tilfører samfunnet lokalt og nasjonalt. Frivillighet Norge har derfor de siste årene påpekt nødvendigheten av at kommunene utvikler en helhetlig kommunal frivillighetspolitikk. I samme periode har stortingsmeldinger og offentlige utredninger pekt på at frivilligheten kan bidra til å løse samfunnsutfordringer innen blant annet folkehelse, omsorg, beredskap, kultur og inkludering. For at frivilligheten skal kunne bidra mer må kommunen legge til rette for et godt samarbeid på frivillighetens premisser.

Frivillighet Norge og KS har signert en plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor⁴. Plattformen presiserer blant annet at kommunen og frivilligheten har ulike roller. Der heter det blant annet at "Kommunen har ansvaret for frivillighetspolitikken og for å tilrettelegge for dialog med frivilligheten. Frivillig sektor må bidra til utvikling av lokalmiljøet." I tillegg presiseres det at samarbeid og samhandling skal baseres på at man er likeverdige parter og at partene må møte hverandre med tillit. Avtalen gir gode beskrivelser av hva slags grunnlag et konkret samarbeid mellom kommune og frivillighet bør bygge på. Partene anbefaler organisasjoner på lokalt nivå og de enkelte kommuner og fylkeskommuner å etablere tilsvarende samarbeidsplattformer.

---

¹ En årlig undersøkelse som gjennomføres av TNS Gallup, se <https://s3.eu-west-1.amazonaws.com/frivillighet-norge/pdf/Frivillighetsbarometeret2019-04.09.19.pdf?mtime=20191217083449>

² I følge SSBs satellitregnskap for frivillig sektor, se <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/nasjonalregnskap/statistikk/satellitregnskap-for-ideelle-og-frivillige-organisasjoner>

³ Frivillighet Norge har en oppdatert oversikt over kommuner som har vedtatt en frivillighetspolitikk på nettsiden www.frivillighetnorge.no https://www.nyhetsgrafikk.no/hosting_kunder/kart-frivillighetnorge-2020/

⁴ Se <https://s3.eu-west-1.amazonaws.com/frivillighet-norge/pdf/Plattformforsamspillogsamarbeidmellomfrivilligogkommunalsektor.pdf?mtime=20191217083005>

Hovedfunn

Denne undersøkelsen var åpen for frivillige lag og foreninger i Fredrikstad kommune. Av 550 inviterte organisasjoner, var det totalt 166 organisasjoner som deltok i undersøkelsen. Dette gir en svarprosent på 30 %. Av disse har 157 aktivitet i Fredrikstad kommune, og var dermed kvalifiserte til å delta i undersøkelsen.

Organisasjonene ble bedt om å oppgi hvilken organisasjonstype de tilhører ut ifra forhåndsdefinerte kategorier. Kulturorganisasjonene skiller seg ut som godt representert i kartleggingen. 28 % tilhører denne organisasjonstypen, noe som tilsvarer 43 organisasjoner. Idrettsorganisasjoner utgjør 16 %, og lokalmiljø og bosted utgjør 14 %. Videre tilhører 9 % rekreasjon eller sosial forening, mens organisasjoner innenfor helse og sosiale tjenester utgjør 8 %. 5 % tilhører kategorien internasjonal organisasjon, mens både tros- eller livssynsorganisasjoner og politikk- eller interesseorganisasjoner utgjør 3 % hver. 14 % har svart «annet», altså at de ikke tilhører noen av de forhåndsdefinerte organisasjonstypene.

Aktivitetsnivået blant foreningene er relativt høyt, og 60 % av organisasjonene har aktiviteter på ukentlig basis eller oftere. Det høyeste aktivitetsnivået finner vi blant idrettsorganisasjonene og hos tros- eller livssynsorganisasjoner. Utvikling i medlemsmassen i organisasjonene i Fredrikstad kommune har vært en del mindre stabil enn i andre sammenlignbare kommuner de siste fem årene. Dog har medlemsmassen i all hovedsak holdt seg stabil eller økt noe de siste fem årene (55 %), og 27 % melder om en økning i medlemsmassen. På den andre siden har 45 % opplevd en reduksjon i medlemsmassen.

Organisasjonene rapporterer at koronapandemien i all hovedsak har påvirket foreningenes drift negativt. Aktivitetstilbudet har blitt særlig påvirket, der 81 % av organisasjonene svarer at pandemien har påvirket de negativt. Det rapporteres også om overveiende negativ påvirkning når det kommer til økonomi, medlemstall, rekruttering, samt muligheter for å sette i gang aktiviteter i fremtiden, selv om noen få har opplevd en positiv utvikling under pandemien. Flere melder om redusert drift, at de har vært nødt til å stenge ned i perioder og sette arrangementer på vent.

Når det kommer til rekruttering av ulike grupper ser vi at det oppleves omtrent like vanskelig å rekruttere medlemmer som frivillige. Tillitsvalgte oppleves noe vanskeligere å rekruttere. Hovedutfordringene som går igjen når det kommer til rekruttering er at folk ikke ønsker å forplikte seg over tid, og at mange har en travel hverdag. Samtidig er det mye konkurranse fra andre aktiviteter og organisasjoner, som gjør at det blir kamp om oppmerksomheten. Blant de som lyktes med rekruttering nevnes blant annet markedsføring, synlige aktiviteter, og bruk av nettverk for å komme i kontakt med mulige medlemmer. Andre har hatt suksess med å tilby gratis aktiviteter.

Medlemskontingent og kommunal støtte er de vanligste inntektskildene blant foreningene. Førstnevnte er noe viktigere for foreningenes økonomi enn den andre. 64 % oppgir at medlemskontingent utgjør en betydelig eller stor andel av inntektene, mens 54 % oppgir det

samme om kommunal støtte. Andre viktige inntektskilder er grasrotandelen, nasjonale midler og andre inntektskilder, herunder treningsavgifter, leieinntekter, arrangementer, salg og kurs. Videre oppgis billettsalg i forbindelse med arrangementer, midler fra stiftelser og lotterier som inntektskilder, men er mindre vanlig enn de førstnevnte. Fylkeskommunale midler og gaver eller sponning fra næringslivet (nasjonalt) er de minst vanlige inntektskildene.

Samlet sett opplever organisasjonene mulighetene for finansiering av nye aktiviteter som relativt lite tilfredsstillende. 41 % opplever mulighetene som tilfredsstillende, og 18 % opplever dem som gode eller svært gode. Det er imidlertid hele 31 % som anser mulighetene for finansiering som dårlige, og 10 % anser de som svært dårlige. Forslag på hva som lette arbeidet med å skaffe inntekter er blant annet økt støtte fra stat eller kommunen. Videre pekes det på at det burde være lettere å søke støtte, og at det burde være mer tilgjengelig informasjon om hvilke midler og støtteordninger som eksisterer.

Både tilfredsheten med, og tilgjengeligheten på lokaler blir ansett som ganske god blant organisasjonene, og hele 58 % oppgir at de er svært fornøyde eller fornøyde. Leieing av lokaler er mest utbredt (50 % gjør dette), mens 42 % låner lokaler gratis og 22 % eier egne lokaler. 3 % melder at de ikke trenger lokaler. Andre aktører i samfunnet enn kommune, næringsliv og private aktører, er viktige for organisasjonenes tilgang til lokaler. Flere låner og leier lokaler av religiøse miljøer, skoler og benytter grendehus. Blant organisasjonene som låner lokaler er kommunen den mest vanlige utlåneren.

Det er utbredt blant organisasjonene å samarbeide med andre lag/foreninger (74 %) og kommunen (71 %), men mindre vanlig å samarbeide med næringslivet (33 %). Samlet er frivillig sektor fornøyd med samtlige samarbeidsformer, men samarbeidet med andre lag/foreninger blir likevel vurdert noe høyere enn de to andre. 26 % opplever konkurranse fra andre organisasjoner. Hovedsakelig består konkurransen av kamp om medlemmer og konkurranse om publikum, hvilket er en vanlig utfordring på tvers av alle organisasjonstypene. Samarbeidet med Fredrikstad kommune blir ansett som godt, hvor samarbeidet med «andre avdelinger» vurderes til å fungere best (med et gjennomsnitt på 5,2 av 6). Deretter vurderes både avdeling for oppvekst og avdeling for helse og omsorg til 4,5. «Andre avdelinger» består blant annet av: administrasjon, beredskap, pårørendesenter, idrettsavdelingen, områdeutvikling og miljø og landbruk.

Det å rekruttere flere medlemmer blir trukket frem som en målsetning for 62 % av organisasjonene. Flere ønsker å ta vare på nåværende medlemmer, aktivere medlemmene, og skape økt deltakelse. Noen har mål om å nå ut til nye medlemsgrupper. Flere ønsker å forbedre nærmiljø og boområdet. 61 % av organisasjonene ønsker å utvikle seg ved å utvide aktivitetene de allerede har, og 54 % ønsker å skape nye aktiviteter.

Organisasjonene mener at fortsatt og økt støtte fra kommunen er viktig for å nå sine målsetninger. Ønskede kommunale bidrag er finansiell støtte, mer informasjon om ulike støtteordninger, og bedre dialog mellom kommunen og frivilligheten. Samarbeid med næringslivet, flere frivillige og medlemmer nevnes også som viktig for organisasjonens

måloppnåelse. Økonomiske utfordringer, manglende egnede lokaler og menneskelige ressurser trekkes frem som hindringer for å nå overordnede mål.

Alle resultater i denne rapporten bygger på tilbakemeldingene fra respondentene i undersøkelsen, og er dermed representativ for de organisasjonene i Fredrikstad kommune som valgte å avgi en besvarelse.

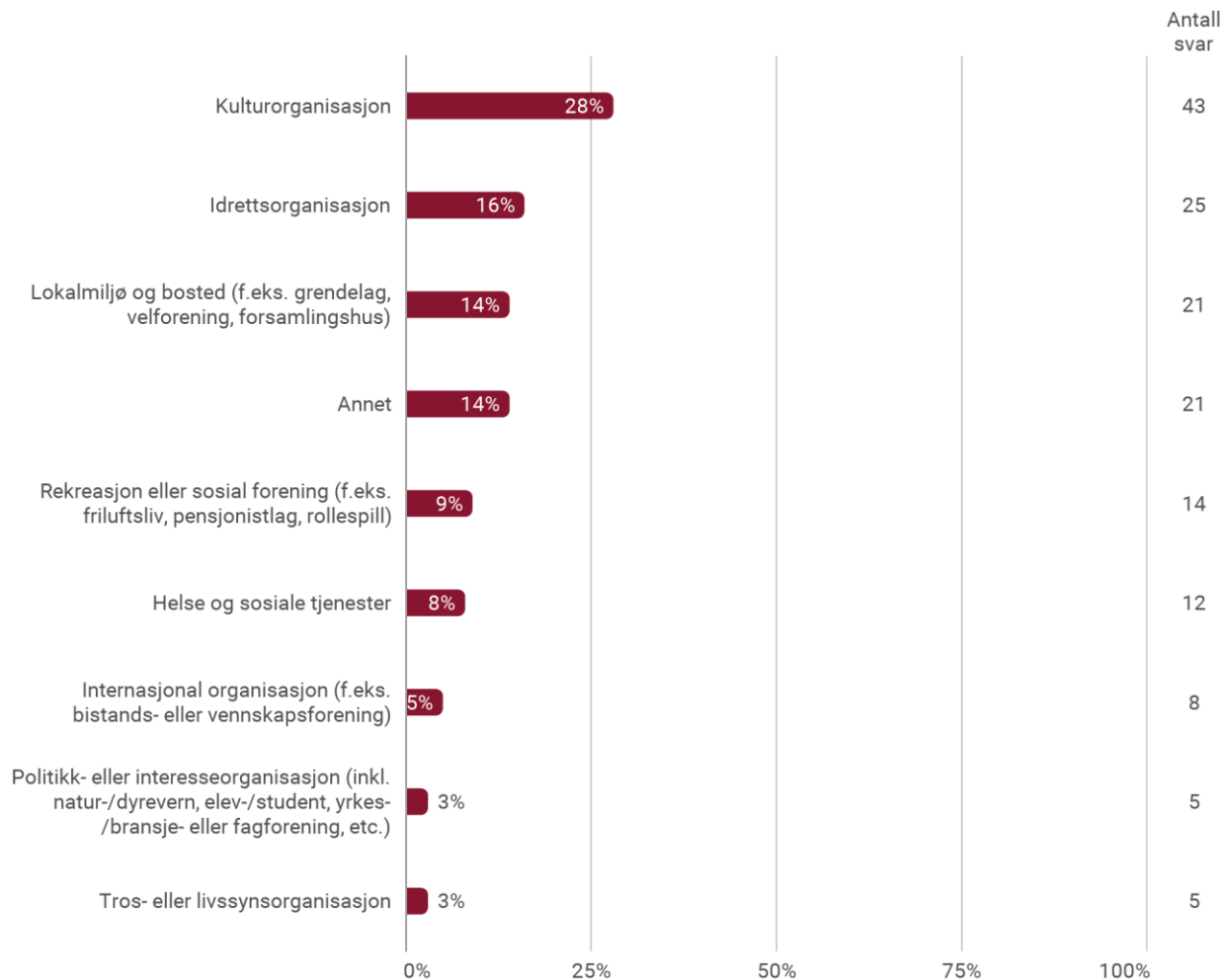
1. Beskrivelse av foreningene

I denne delen skal vi se nærmere på foreningene som deltok i kartleggingen.

Foreningene

I figur 1 presenteres organisasjonstypene våre foreninger tilhører. Organisasjonstypen kulturorganisasjon skiller seg noe ut med flest representanter. 43 organisasjoner tilhører denne kategorien, noe som tilsvarer 28 %.

Figur 1. Organisasjonstype: Hva slags type lag/forening er dere? (Kategoriene er basert på FNs internasjonale kategorisering av frivillige organisasjoner). Antall respondenter: 154.

Nest største er kategorien idrettsorganisasjoner (16 %) som utgjør 25 organisasjoner, og deretter lokalmiljø og bosted (14 %), som utgjør 21 organisasjoner. Deretter tilhører 14 organisasjoner (9 %) rekreasjon eller sosial forening. 12 organisasjoner (8 %) tilhører helse og sosiale tjenester. 8 organisasjoner (5 %) representerer kategorien internasjonal organisasjon og 5 organisasjoner (3 %) innenfor både tros- eller livssynsorganisasjoner og politikk- eller interesseorganisasjoner.

21 organisasjoner har oppgitt at de tilhører kategorien annet (14 %), da de ikke kan identifisere sin organisasjon som noen av ovenstående kategoriene. Her finner vi blant annet et par inkluderings- og mangfolds-organisasjoner, en handikapforening, en frivillighetsentral og forskjellige støtteorganisasjoner (blant annet for arbeidsledige, personer med demens og etterlatte etter selvmord).

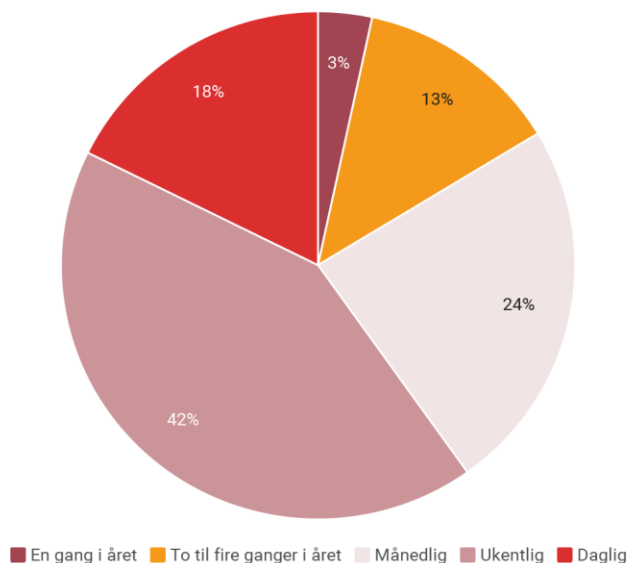
Blant kulturorganisasjonene finner vi blant annet korps, kunstforening, musikkforening, historielag og kor. Blant organisasjonene i kategorien idrettsorganisasjoner finner vi lokale idrettslag og aktivitetsklubber som blant annet for bandy, fotball, kampsport, motorsport, fiske og kunstdløp, men også et aktivitetsråd. Blant rekreasjon eller sosiale foreninger finner vi for det meste speidergrupper og seniorklubber. Innenfor kategorien lokalmiljø og bosted finner vi forskjellige velforeninger og lokalsamfunnsutvalg.

73 % av foreningene oppgir å ha overordnet tilknytning til en regional eller nasjonal organisasjon. Det er tilsvarende 27 % som ikke har det, noe som utgjør 41 organisasjoner. Blant organisasjonene innenfor lokalmiljø og bosted har kun 62 % en overordnet tilknytning, og andelen er også på 62 % blant kulturorganisasjonene. Blant internasjonale organisasjoner er andelen 63 %. Av idrettsorganisasjonene oppgir 84 % at de har overordnet organisasjonstilhørighet på regionalt eller nasjonalt nivå. Dette er også vanlig blant helse og sosiale tjenester, hvor 83 % har tilknytning, samt rekreasjon eller sosiale foreninger med 79 % tilknytning. Blant politikk- eller interesseorganisasjoner samt ros- eller livssynsorganisasjon er 80 % tilknyttet en overordnet regional eller nasjonal organisasjon.

I undersøkelsen ble respondentene spurt om hva slags rolle de har i foreningen de svarer på vegne av. Et flertall på 56 % oppgir at de er leder for foreningen de svarer for. Dette tilsvarer 86 foreninger. 12 % er styremedlemmer og 12 % er daglige ledere i sine respektive organisasjoner. Frivillig og medlem er nærmest ikke representert, da kun 4 respondenter har oppgitt at de har en av disse rollene samlet. Hele 18 % (27 organisasjoner) har svart at deres rolle er noe «annet» enn de overnevnte. I denne gruppen finner vi blant annet administrasjon, kasserer, nestleder, sekretær og koordinator.

Aktivitet

Figur 2 viser hyppigheten av aktiviteter blant foreningene. Det er desidert mest vanlig at organisasjonene tilbyr ukentlige aktiviteter. Hele 42 % har aktiviteter på ukentlig basis. Videre oppgir 24 % at de har månedlige aktiviteter, og 13 % at de har aktiviteter to til fire ganger i året. På motsatt side har 18 % oppgitt at de har daglige aktiviteter, mens kun 3 % av organisasjonene har aktiviteter så sjelden som en gang i året.

Figur 2. Aktiviteter: Hvor ofte har dere aktiviteter? Antall respondenter: 147.

Det høyeste aktivitetsnivået finner vi hos idrettsorganisasjoner og tros- eller livssynsorganisasjoner, hvor henholdsvis 100 % og 80 % har aktiviteter ukentlig eller oftere. Blant kulturorganisasjonene har 82 % daglige, ukentlige eller månedlige aktiviteter, og 8 % har aktiviteter to til fire ganger i året. Innenfor rekreasjon eller sosiale foreninger har 57 % daglige eller ukentlige aktiviteter, mens de resterende har aktiviteter månedlig eller to til fire ganger i året. Blant de 21 representantene fra lokalmiljø og bosted har hele 48 % aktiviteter to til fire ganger eller en gang i året.

Organisasjonene arrangerer et bredt spekter av aktiviteter. Kulturorganisasjonene arrangerer øvelser og konserter, men tilbyr også debatter, foredrag, utstillinger, workshops, festivaler og ulike seminarer og kurs. Idrettsorganisasjonene tilbyr trening innenfor sporter som fotball, håndball, løping, bandy, klatring og friluftaktiviteter. Andre eksempel på aktiviteter er medlemskvelder, turer og ulike stevner.

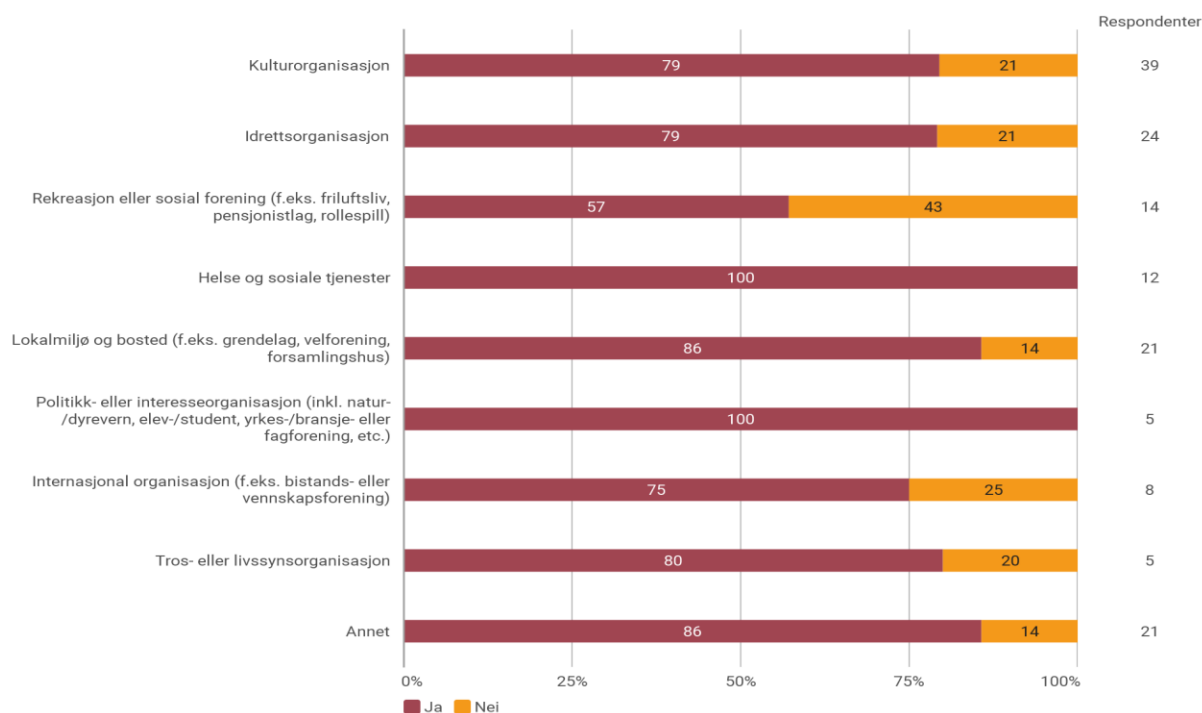
Innenfor organisasjonskategorien rekreasjon eller sosial forening blir det blant annet organisert sosiale samlinger, turer, dugnader, speidermøter og åpen kafé, for å nevne noen eksempler. Organisasjonene innenfor helse og sosiale tjenester driver blant annet med turer, høytidsarrangementer, kurs, medlemsmøter og temakvelder. Organisasjonene innenfor

lokalmiljø og bosted arrangerer blant annet dugnader, sosiale samlinger, styremøter, trening, ferieaktiviteter, ulike fester og kulturarrangementer.

Politikk- eller interesseorganisasjonene arrangerer blant annet medlemsmøter og årsmøter, stands, lotterier og ulike medlemsarrangementer. De internasjonale organisasjonene arrangerer klubbmøter, styremøter, åpne møter, barnas aktivitetsdag, sommerleir og informasjonsspredning om bistandsarbeid.

Tros- eller livssynsorganisasjonene har blant annet aktiviteter som gudstjenester, konserter, trosundervisning, basarer, søndagsskole, kirkekaffe og strikkekafé.

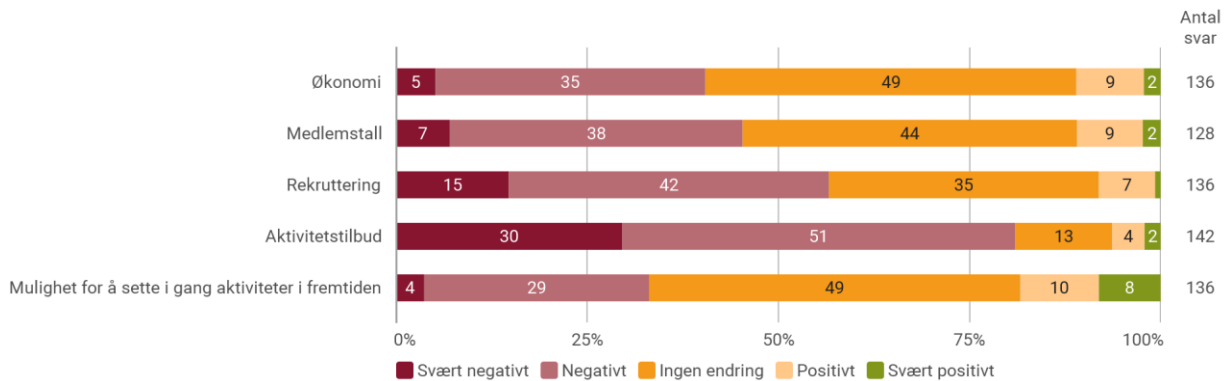
Foreningene ble spurt om de arrangerer aktiviteter der personer som ikke er medlem i en organisasjon kan delta på. Dette er noe som er vanlig, og i alt svarer hele 81 % av foreningene at de tilbyr åpne aktiviteter. Organisasjonskategoriene rekreasjon eller sosial forening og internasjonale organisasjoner er de kategoriene hvor det i minst grad tilbys åpne aktiviteter, med henholdsvis 57 % og 75 % som tilbyr slike aktiviteter. Vanligst med åpne aktiviteter er det innenfor kategoriene helse og sosiale tjenester og politikk- eller interesseorganisasjon hvor samtlige svarer at de tilbyr aktiviteter for personer som ikke er medlemmer. De resterende kategoriene ligger alle mellom 79 % og 86 % som har svart at de arrangerer aktiviteter for ikke-medlemmer.

Figur 3. Aktiviteter: Tilbyr dere aktiviteter som også personer som ikke er medlem? Antall respondenter: 149.

2. Koronapandemien

Foreningene ble spurt om hvordan koronapandemien har påvirket ulike deler av deres virksomhet. Resultatene ser vi presentert i figur 4. Koronapandemien har stort sett hatt negativ påvirkning på her-og-nå-aspekter ved driften som økonomi, medlemstall, rekruttering og aktivitetstilbud, mens pandemien for noen foreninger har ført til økte muligheter for å sette i gang aktiviteter i fremtiden.

Figur 4. Koronapandemien: Hvordan har følgende blitt påvirket av koronapandemien?

Når det kommer til økonomi, medlemstall, rekruttering og aktivitetstilbud rapporterer de fleste at påvirkningen har vært negativ eller uendret. Når det kommer til mulighet for å sette i gang aktiviteter i fremtiden, på den annen side, er det flere som rapporterer om positiv påvirkning enn negativ påvirkning, med en andel på 18 % som svarer at det har hatt en positiv eller svært positiv påvirkning. 49 % svarer at muligheten for å sette i gang aktiviteter i fremtiden har vært uendret, mens de resterende 33 % svarer at koronapandemien har hatt en negativ eller svært negativ påvirkning.

Aktivitetstilbudet ser ut til å være det som er mest negativt påvirket av koronapandemien, hvor hele 81 % svarer at det har hatt en negativ eller svært negativ påvirkning. 13 % melder at det ikke har vært noen endring i aktivitetstilbudene, og en andel på 6 % svarer at pandemien har hatt en positiv påvirkning. Foreningenes økonomi har også blitt påvirket negativt. 89 % svarer at økonomien er uendret eller negativt påvirket som følge av pandemien, mens kun 11 % svarer at det har gitt en positiv påvirkning. Når det kommer til rekruttering svarer 92 % at pandemien har gitt uendret eller negativ påvirkning, mens 8 % svarer at det har gitt en positiv påvirkning. 11 % oppgir at medlemstallene har blitt påvirket positivt under pandemien, mens de resterende 89 % svarer at påvirkningen har vært negativ eller uendret.

Foreningene ble også spurt om de har noen ytterligere kommentarer til hvordan koronapandemien har påvirket deres drift. Her kommer det fram at mange har blitt nødt til å sette arrangementer og faste aktiviteter på vent på grunn av smitteverntiltak. Flere skriver at de har vært nødt til å stenge helt ned under perioder. Mange melder også om at de har mistet medlemmer, hatt mindre publikum/deltakere og at inntekter har blitt redusert. Flere oppgir at de

fremdeles kan merke en negativ påvirkning av driften, blant annet grunnet forsinkelser, samt at de nå er dårligere økonomisk stilt enn før pandemien.

Noen nevner at å ha tatt i bruk digitale løsninger har vært en positiv utvikling for dem, mens andre sier at de digitale arrangementene ikke oppleves like bra som de fysiske.

Kulturorganisasjonene oppgir at forskjellige aktiviteter er blitt satt på vent eller blitt avlyst grunnet smittevernregler. Videre melder de om færre publikumsdeltakere, og utfordringer med å holde motivasjonen oppe. En organisasjon svarer at forsinkelser har gjort at dugnadsarbeidet har blitt redusert. I tillegg kniper økonomien hos noen, hvilket gjør det vanskelig å videreutvikle tilbud.

Blant idrettsorganisasjonene er det en uro for deltakelsesnivået selv om det er fullt opp med aktivitetstilbud. De melder om økonomiske utfordringer og slitasje på styret.

Innenfor kategorien rekreasjon eller sosial forening er det varierte tilbakemeldinger på koronapandemiens effekter. På den positive siden nevner en organisasjon at de har klart å gjennomføre flere arrangementer da mye har foregått ute i naturen. På den andre siden nevner en annen organisasjon at det nesten har vært umulig å holde liv i foreningen. Flere organisasjoner har mistet frivillige og medlemmer, og har måttet avlyse mange arrangementer grunnet smittevernregler som avstand mellom mennesker.

Innenfor kategorien helse og sosiale tjenester har flere organisasjoner medlemmer og interessenter fra sårbare grupper, noe som har påvirket aktivitetstilbudet. Andre tilbakemeldinger i denne gruppen er at det er vanskelig å rekruttere medlemmer. En organisasjon nevner at de har ivarettatt smittevernregler og kunnet opprettholde sine aktiviteter ved å være ute og ved digitale møter.

De resterende organisasjonene melder om avlyste arrangementer, digitale løsninger, og opplevd «dvale» hos medlemmer, som det vil ta tid å vekke de fra.

3. Menneskelige ressurser: medlemmer, rekruttering, frivillig innsats og ansatte

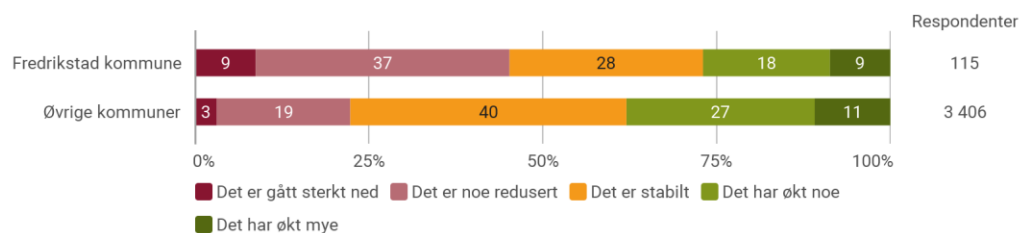
Medlemmer

De fleste organisasjoner (82 %) oppgir at de har medlemmer. Dette tilsvarer 121 organisasjoner. Organisasjonene ble bedt om å spesifisere om de har aktivitetstilbud for medlemmer i ulike aldersgrupper. Det oppgis et ganske jevnt aktivitetstilbud for ungdom, voksne og seniorer. 76 % har aktiviteter for ungdom (17-26 år), 75 % tilbyr aktiviteter for voksne medlemmer (27-59 år), mens 73 % har aktiviteter for seniorer (60 år eller eldre). 57 % har aktiviteter for barn (0-16 år).

Det er stor variasjon blant organisasjonene når det kommer til antall medlemmer. Medlemstallet på lokalnivå varierer fra 3 til 52.400 blant de organisasjonene som har oppgitt medlemstall. Gjennomsnittlig medlemstall ligger på 826, og medianen er på 100, noe som indikerer at det er en signifikant overvekt av små og mellomstore foreninger, med en liten andel større foreninger som drar opp snittet. 50,5 % av organisasjonene har 100 eller færre medlemmer (50 av 99), og kun 9 organisasjoner har et medlemstall på 1000 eller flere medlemmer.

De to klart største organisasjonene sett til medlemstall er representert av tros- eller livssynsorganisasjoner. Videre er også idrettsorganisasjoner godt representert blant de største organisasjonene.

Utviklingen i medlemsmassen til organisasjonene har stort sett vært stabil eller økende de siste fem årene, som vist i figur 5. 28 % av organisasjonene rapporterer om en stabil medlemsmasse. 27 % har opplevd økning i medlemsmassen, og 46 % melder at medlemsmassen er blitt redusert.

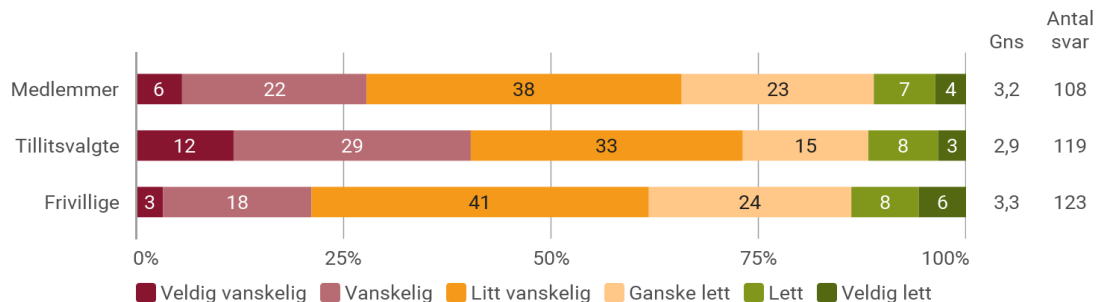
Figur 5. Utvikling i medlemsmasse: Hvordan har medlemstallet utviklet seg de siste 5 årene?

For spørsmål vedrørende utvikling i medlemsmasse foreligger sammenligningsgrunnlag fra tilsvarende kartleggingsprosjekter i ulike norske kommuner, som er gjennomført av Frivillighet Norge. Datagrunnlaget er basert på 38 kartleggingsprosjekter fra 2016 til i dag. Sammenlignet med andre kommuner har utviklingen i medlemsmassen blant organisasjoner i Fredrikstad kommune vært noe mindre stabil. Det er en lavere andel av organisasjonene i Fredrikstad som har opplevd økning, da 38 % av organisasjonene i sammenlignbare kommunen har registrert at medlemsmassen har økt. Det er i tillegg større andel som har opplevd reduksjon i

medlemsmassen i Fredrikstad. 22 % av organisasjonene i de sammenlignbare kommunene har registrert at medlemsmassen har minsket de siste fem årene.

Rekruttering av medlemmer, tillitsvalgte og frivillige

Organisasjonene opplever rekruttering av ulike grupper til organisasjonen som forholdsvis vanskelig. Som vist i figur 6 gjør dette seg gjeldende på tvers av medlemmer, tillitsvalgte og frivillige, hvor den vanskeligste gruppen å rekruttere er tillitsvalgte.

Figur 6. Rekruttering: Hvor lett eller vanskelig er det å rekruttere følgende grupper til laget/foreningen?

Medlemmer og frivillige oppleves som noe lettere å rekruttere, med gjennomsnitt på henholdsvis 3,2 og 3,3 (der 1 = veldig vanskelig og 6 = veldig lett). 34 % oppgir at medlemsrekruttering er veldig lett, lett eller ganske lett. 38 % synes medlemsrekruttering er litt vanskelig, og 28 % mener det er vanskelig eller veldig vanskelig.

Når det kommer til rekruttering av frivillige opplever 21 % at det er vanskelig eller veldig vanskelig. 41 % mener det er litt vanskelig. De resterende 38 % mener rekruttering av frivillige til organisasjonen er veldig lett, lett eller ganske lett.

Som nevnt er tillitsvalgte den vanskeligste gruppen for organisasjonene å rekruttere. Den gjennomsnittlige vurderingen er på 2,9. Her oppgir 33 % at det er litt vanskelig å rekruttere tillitsvalgte, og 41 % mener det er vanskelig eller veldig vanskelig. På motsatt side ser vi at det er 26 % som mener rekruttering av tillitsvalgte er veldig lett, lett eller ganske lett.

Utfordringer ved å rekruttere nye medlemmer, tillitsvalgte og frivillige

Når det kommer til utfordringer knyttet til rekruttering av medlemmer, tillitsvalgte og frivillige ser vi at det er noen gjentakende tematikker på tvers av organisasjonene. Mange rapporterer at det generelt er vanskelig å rekruttere nye medlemmer, frivillige og tillitsvalgte. Det trekkes frem at folk ikke ønsker å forplikte seg over tid, men heller ønsker å bidra når de selv ønsker eller til kun avgrensede oppgaver. Tidsnød i hverdagen er også et gjennomgående tema for hvorfor det er vanskelig å rekruttere nye. Samtidig er det mye konkurranse fra andre aktiviteter og organisasjoner, som gjør at det blir kamp om oppmerksomheten. Noen organisasjoner melder også om at det er lite ressurser internt til å rekruttere og å følge opp medlemmer og frivillige.

Mange mener det er vanskelig å nå ut til potensielle nye medlemmer, særlig yngre, og at organisasjonen er ukjent for mange. Flere melder også at foreldre ikke har tid til dugnadsarbeid

eller har en feilaktig oppfatning av at det er mye dugnadsarbeid, som hindrer rekruttering av nye medlemmer. Noen trekker frem at kostandene ved å delta er for høye.

Hvordan lykkes foreningene med rekrutteringen?

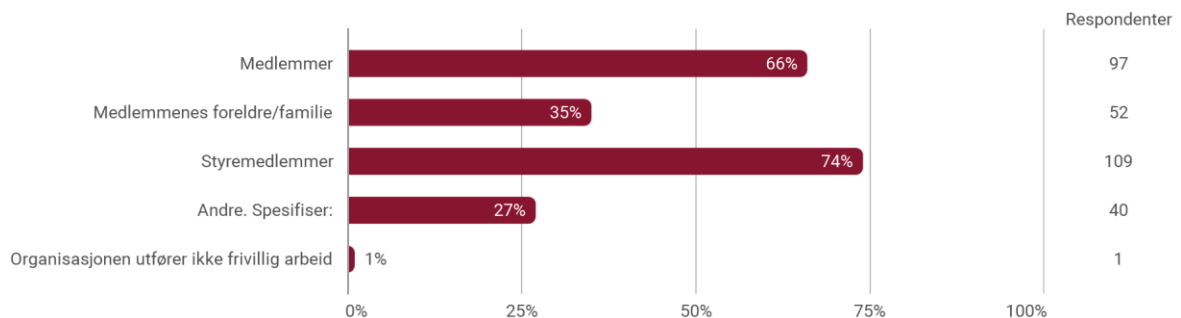
Organisasjonene ble spurt om hvilke tiltak for å lette rekruttering de har lykkes med. Her blir synlige aktiviteter, synlighet på nett og bruk av nettverk særlig dratt frem.

Mange nevner at åpne øvelser og møter drar nye medlemmer, mens andre tilbyr gratis øvelser og treninger. Flere nevner at de har holdt presentasjoner og aktiviteter på skoler og andre synlige steder for å bygge interesse.

Digital markedsføring, gode omtaler, synlighet på hjemmeside og gjennom sosiale medier, særlig Facebook, rapporteres som viktig. Andre trekker frem at rekruttering ofte skjer via medlemmers egne nettverk, direktekontakt og fysisk synlighet på riktige lokasjoner. Flere nevner at de gjør rekrutteringer gjennom Frivillig.no. Noen nevner at digitale tilbud har utvidet rommet for rekruttering. Også samarbeid med kommune og næringsliv nevnes.

Hvem gjør innsats i forbindelse med foreningens aktiviteter?

Det er i størst grad medlemmer og styremedlemmer som står for den frivillige innsatsen i forbindelse med foreningens aktiviteter. 74 % oppgir at styremedlemmene gjør frivillig innsats i foreningene (figur 7). 66 % svarer at medlemmene står for innsatsen, og 35 % oppgir at medlemmenes foreldre/familie bidrar på frivillig basis.

Figur 7. Innsats: Hvem gjør frivillig innsats i forbindelse med foreningens aktiviteter? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 146.

27 % svarer at «andre» gjør frivillig innsats i forbindelse med foreningens aktiviteter. Her nevnes venner, frivillige som ikke er medlemmer, innbyggere, besøkende, samarbeidspartnere, trenere og andre støttespillere.

Foreningens ansatte

Foreninger i alle kategorier, bortsett fra organisasjoner i kategoriene politikk- eller interesseorganisasjon og internasjonal organisasjon, oppgir at de har lønnede ansatte. Samlet sett er det allikevel forholdsvis uvanlig å ha lønnede ansatte på lokalt nivå. Totalt sett svarer 26 % av organisasjonene at de har lønnede ansatte, som betyr at 74 % ikke har det. Lønnede ansatte er mest vanlig blant tros- eller livssynsorganisasjoner, hvor 60 % svarer at de har fast

lønnede ansatte. Videre svarer 52 % av idrettsorganisasjonene, 36 % av kulturorganisasjonene og 36 % av helse og sosiale tjenester at de har dette.

På den andre siden svarer kun 7 % av organisasjonene i kategorien rekreasjon eller sosial forening at de har faste lønnede ansatte, mens innen lokalmiljø og bosted er denne andelen på henholdsvis 5 %.

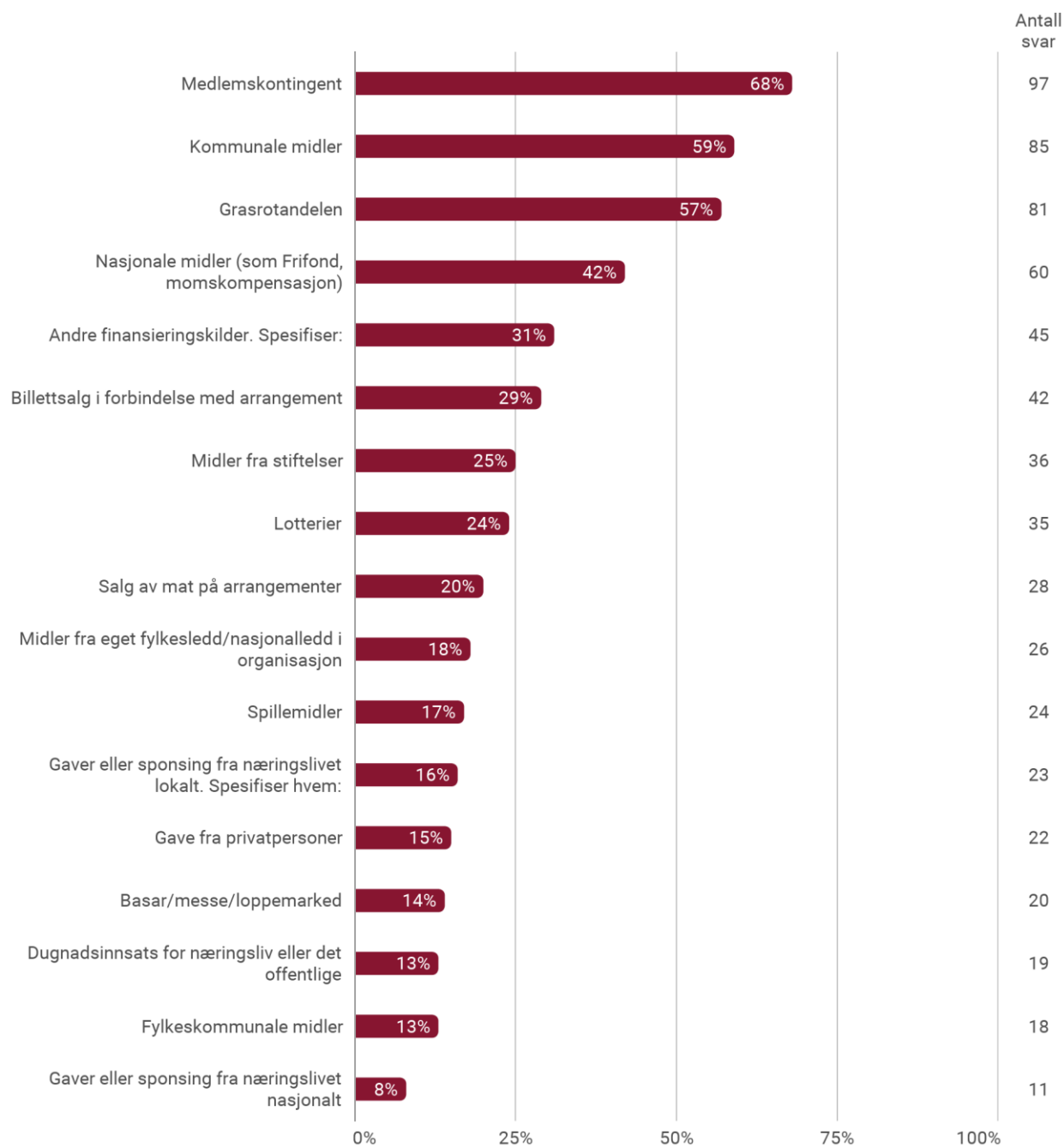
Blant de som svarer at de har faste lønnede ansatte er gjennomsnittlig antall årsverk 23. Grunnen til dette høye tallet er at to av organisasjonene har mye høyere antall faste ansatte enn de resterende. Dette er én idrettsorganisasjon og én kulturorganisasjon med henholdsvis 1750 og 1400 ansatte. En kulturorganisasjon har 420 årsverk, en organisasjon innenfor tros- eller livssynsorganisasjon har 84 årsverk. Videre har en organisasjon innenfor helse og sosiale tjenester 42.

Blant de resterende organisasjonene er antallet årsverk 6,25 eller mindre. Blant disse finner vi hovedsakelig idrettsorganisasjoner, kulturorganisasjoner, organisasjoner innenfor helse og sosiale tjenester og tros- eller livssynsorganisasjoner.

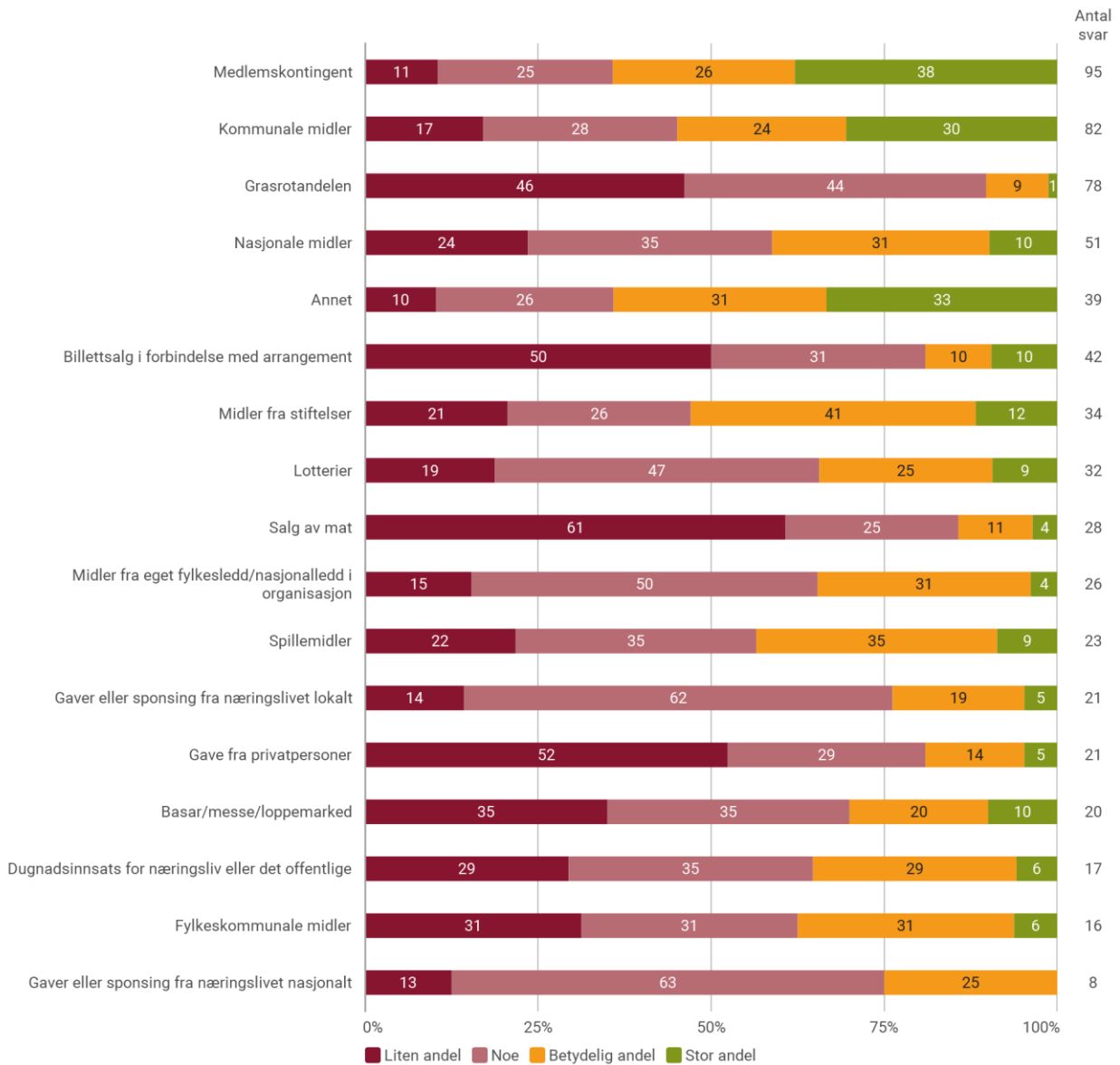
4. Økonomi og lokaler

Foreningenes inntektskilder

Av figur 8 ser vi respondentenes ulike finansieringskilder for sin forening. Videre kan vi se, ut ifra figur 9, hvor *viktige* hver og en av disse finansieringskildene er for foreningenes økonomi.

Figur 8. Inntektskilder: Hvordan finansierer dere aktivitetene i laget/foreningen? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 143.

Figur 9. Inntektskildenes viktighet: Omtrent hvor stor andel av inntektene utgjør følgende inntektskilde(r)?

Ut ifra figur 8 kan vi se at medlemskontingent, kommunale midler og grasrotandelen er de finansieringskildene flest av organisasjonene har oppgitt. Disse postene bidrar til å finansiere henholdsvis 68 %, 59 % og 57 % av foreningene.

Når det kommer til medlemskontingenten er det den *vanligste* finansieringskilden, i tillegg til å være den *viktigste* for foreningenes økonomier. Medlemskontingent oppgis å være en betydelig eller stor andel av inntektene for 64 % av foreningene (figur 9). Vi ser at 25 % vurderer medlemskontingenten til å være noe viktig. Det er svært få (11 %) som oppgir at medlemskontingenten kun utgjør en liten andel av økonomien.

Kommunale midler, som etter medlemskontingenten er inntektskilden flest har oppgitt, er også en viktig inntektskilde for organisasjonene. De er imidlertid en noe mindre viktig enn medlemskontingent. 54 % av de som har oppgitt kommunale midler som inntektskilde definerer denne som en betydelig eller stor andel av de totale inntektene. 28 % av respondentene har også oppgitt at kommunale midler er en noe viktig andel av inntektskildene, mens 17 % anser slike midler som lite viktig.

Når det kommer til grasrotandelen, som er den tredje mest vanlige inntektskilden, vurderes den som langt mindre viktig for organisasjonene sammenliknet med både medlemskontingenten og de fleste andre inntektskilder. Kun 10 % av de som har oppgitt grasrotandel som inntektskilde definerer denne som en betydelig eller stor andel av de totale inntektene. 46 % har oppgitt at grasrotandelen utgjør en liten andel av inntektskildene, mens de resterende 44 % anser grasrotandelen som noe viktig.

Nasjonale midler lokalt oppgis som inntekter for 42 % av foreningene. Denne inntektskilden vurderes som betydelig eller av stor viktighet hos 41 % av organisasjonene. Samtidig oppgir 35 % at den er av noe betydning, mens 24 % anser den som av liten betydning.

Av organisasjonene får 29 % inntekt av billettsalg i forbindelse med arrangementer. 20 % av disse organisasjonene vurderer billettsalg som av betydelig eller stor viktighet for inntektene deres. De resterende 80 % vurderer at denne inntektskilden er av noe eller liten betydning.

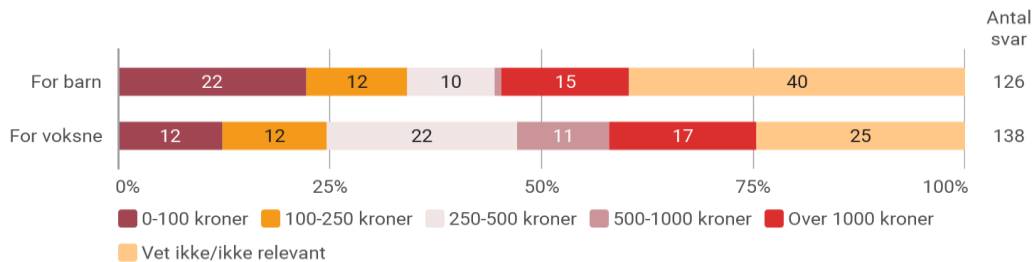
Midler fra stiftelser utgjør en inntektskilde for 25 % av organisasjonene. For foreningene som mottar dette er det 53 % som anser dem som en betydelig eller stor andel av deres økonomi. Innenfor kategorien er det 26 % som har svart at inntektskilden er noe viktig. 21 % oppgir at midler fra stiftelser er lite viktig.

31,5 % av foreningene oppgir at de benytter inntektskilder som ikke finnes blant de forhåndsdefinerte, og har derfor svart «annet». 64 % oppgir at andre inntektskilde er av stor eller betydelig viktighet. Kun 10 % av foreningene oppgir «annet» som lite viktig, mens 26 % oppgir at det er av noen betydning. Blant annet finansieringskilder foreningene oppgir finner vi blant annet forskjellige kurs og aktiviteter, donasjoner, treningsavgifter, utleieinntekter, statlig støtte, bingo, lodd og fond.

Medlemskontingent

Figur 10 viser hva den årlige medlemskontingenten for barn og voksne ligger på.

Medlemskontingent for voksne er generelt sett høyere relativt til barn. For barn er det vanligere at årsmedlemskap er gratis eller koster under 100 kroner enn for voksne medlemmer. 22 % av organisasjonene oppgir at medlemskontingenten for barn er 100 eller lavere. For voksne er det 12 % som oppgir tilsvarende.

Figur 10. Medlemskontingent: Hva koster medlemskap i året i lokallaget/foreningen?

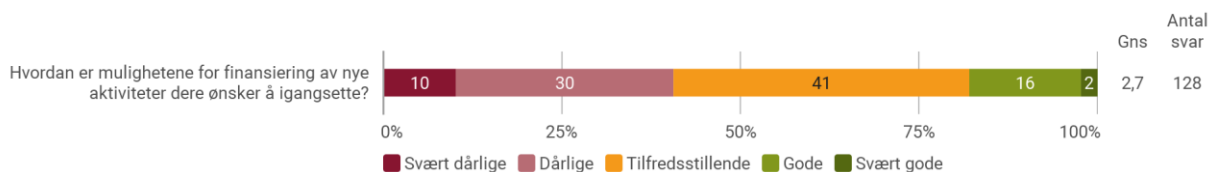
Den vanligst prisklassen for barn er under 100 kroner, som utgjør 22 %. 100-250 kroner utgjør 12 %, mellom 250-500 kroner utgjør 10 % og over 1000 kroner utgjør 15 %. Nesten ingen oppgir at medlemskap for barn koster mellom 500-1000 kroner. Størsteparten av medlemskapene koster følgelig under 500 kroner i året for barn. Hele 40 % av organisasjonene har oppgitt at de ikke vet hva årskontingenten for barn ligger på, eller at de ikke har ikke faste kontingenter.

For voksne er den vanligste kostnaden for årskontingent på 250-500 kroner, med en andel på 22 % som har oppgitt kontingenter innenfor denne kategorien. 12 % oppgir at medlemskontingent for voksne er 100-250 kroner, og 11 % av organisasjonene har oppgitt at medlemskontingenten ligger på 500-1000 kroner. Videre svarer 17 % at den er på over 1000 kroner, mens en andel på 25 % enten vet ikke hva årskontingenten for voksne ligger på eller har ikke årskontingent.

Organisasjonene blir også spurt om de har andre kategorier for medlemskap eller rabatter. Flere organisasjoner skriver at de har familiemedlemskap, husstandsmedlemskap, søskenrabatt og støttemedlemskap. Rabatter for lokalmiljøet, pensjonister og studenter nevnes også.

Muligheter for finansiering av nye aktiviteter i foreningene

Samlet sett opplever organisasjonene mulighetene for finansiering av nye aktiviteter som relativt lite tilfredsstillende, med et gjennomsnitt på 2,7 av 5. Som vist i figur 11 anser 41 % av organisasjonene at mulighetene er tilfredsstillende, mens kun 18 % anser mulighetene som gode eller svært gode. På den andre siden anser hele 40 % mulighetene som dårlige eller svært dårlige.

Figur 11. Mulighet for finansiering av nye aktiviteter.

Hva kan lette arbeidet med å skaffe inntekter?

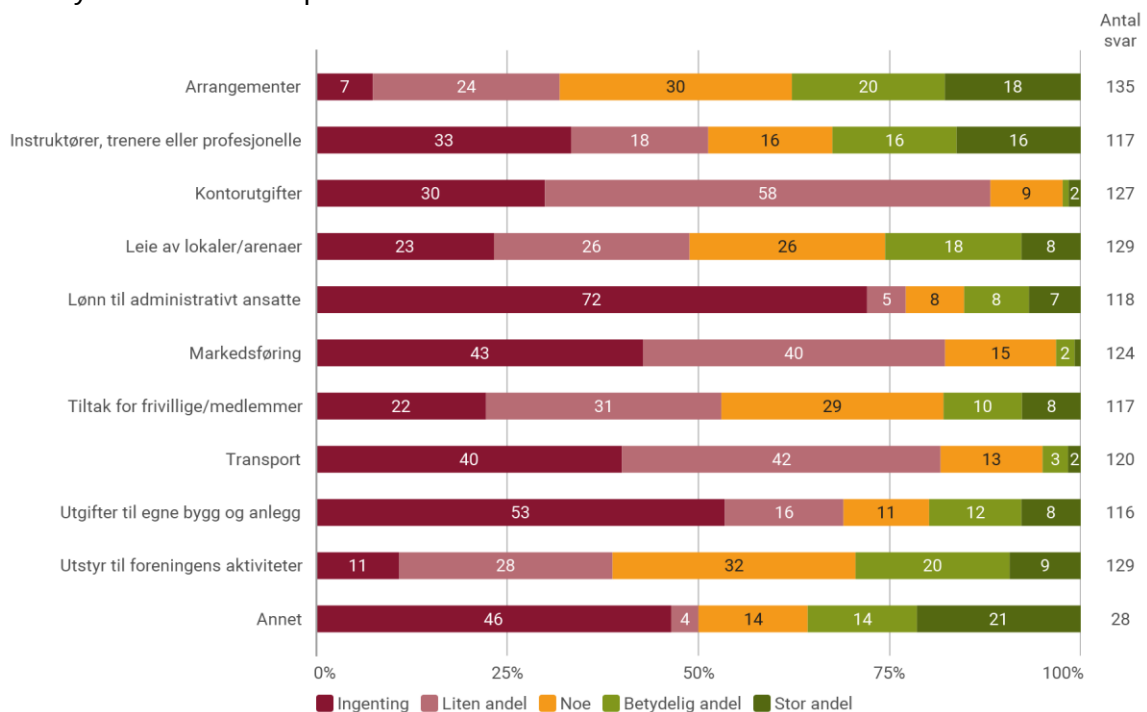
På spørsmål om hva som kan lette arbeidet med å skaffe inntekter er det delte meninger. Det oppgis hovedsakelig et ønske fra organisasjonene om økt støtte fra stat eller kommune. Det

pekes på at det burde være lettere å søke støtte, samt generelt få mer informasjon om hvilke midler og støtteordninger som eksisterer og er tilgjengelige. Flere peker på større forutsigbarhet fra kommune og statlige midler og mulighet for å søke over flere år. Noen ønsker hjelp til å søke midler, hvor en ønsker å ansette en person til dette, mens andre helst kunne tenke seg en kontaktperson fra kommunen til dette. Også enklere rapportering fra de statlige og kommunale oppgis som noe som kan lette arbeidet.

Videre peker noen organisasjoner på at utgifter i forbindelse med husleie burde reduseres, og andre at det er behov for flere gratis lokaler til arrangementer. Noen melder om at de ønsker flere lokale sponsorer, mens andre mener at flere medlemmer og bedre oppmøte på arrangementer vil være viktig for å skaffe flere inntekter.

Utgifter

Organisasjonene ble spurt om hva deres utgifter går til. Svarene ser vi presentert i figur 12. Vi ser blant annet at organisering av arrangementer og utstyr til foreningens aktiviteter er de vanligste utgiftspostene for organisasjonene. Dette kan sees i sammenheng med det høye aktivitetsnivået blant organisasjonene i kommunen. 38 % oppgir at de bruker en stor eller betydelig andel av organisasjonens økonomi til organisering av arrangementer. Tilsvarende andel for utstyr til aktiviteter er på 29 %.

Figur 12. Utgifter: Hvor stor andel av foreningens utgifter går med til følgende utgiftsposter?

Utgifter til instruktører, trenere eller profesjonelle utgjør også en betydelig andel blant foreningene, med 32 % som svarer at det utgjør en stor eller betydelig andel. Hele 72 % oppgir

dog at de ikke bruker noe midler på lønn til administrativt ansatte, noe som gjenspeiler at relativt få organisasjoner rapporterte at de opererte med lønnede årsverk.

Tiltak for frivillige/medlemmer oppgis av 18 % å utgjøre en stor eller betydelig andel av utgiftene i foreningen. Samtidig rapporterer 29 % at det er bare er en utgift med noe viktighet, mens de resterende 53 % svarer at det utgjør en liten eller ingen andel.

Leie av lokaler/arenaer utgjør også en andel av utgiftene for foreningene, med 26 % som oppgir det som en stor eller betydelig andel. Tilsvarende andel er på 18 % for utgifter forbundet med egne bygg og anlegg. Samtidig er andelen som ikke har utgifter til dette 23 % for førstnevnte og 53 % for den andre. Dette tyder på at de som drifter egne bygg og anlegg har høyere utgifter enn de som leier lokaler/arenaer.

Øvrige utgiftsposter som ikke er forhåndsdefinert anses som en stor eller betydelig andel av utgiftene av hele 35 %. Videre er det 14 % som svarer at det utgjør noe av utgiftene.

Lokaler

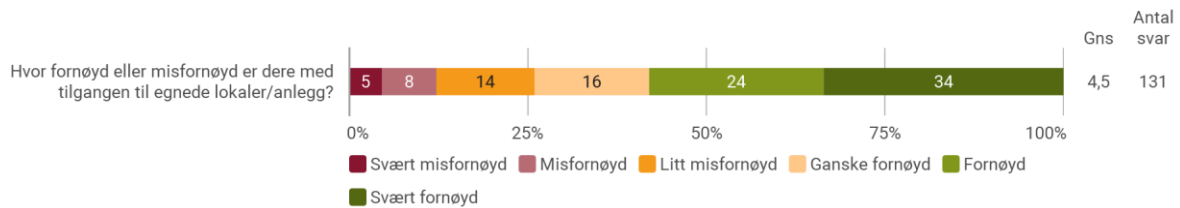
Organisasjonene ble spurt om hvorvidt de eier, leier eller låner sine lokaler. Det vanligste er at organisasjonene leier lokalene (50 %). 42 % oppgir at de låner lokalene gratis, mens 22 % eier lokalene selv. 9 % (13 organisasjoner) oppgir at de ikke har noe sted å være, mens 3 % (5 organisasjoner) melder at de ikke har behov for lokale.

Den vanligste formen for leieavtale er med kommunen, noe 39 % oppgir å ha. 29 % oppgir at de låner av «andre». Utlånere inkluderer menighetslokaler, kirker, Kirkens Bymisjon, museum, andre organisasjoner, kontorer og hoteller. Blant foreningene som leier lokaler, oppgir 19 % at de leier av bedrifter/næringsliv og 33 % leier private lokaler.

Av foreningene som har en låneavtale, er det hele 60 % som har en avtale med kommunen. Kun 5 % har en avtale med bedrift/privat aktør, mens 25 % har en låneavtale i private lokaler. 23 % har en låneavtale med «andre». Av disse inkluderes kirker, Røde Kors, grendehus, skoler, velforening og sjesenter.

Organisasjonene ble bedt om å vurdere tilfredsheten med lokalene de disponerer. Ut ifra resultatene i figur 13 virker organisasjonene forholdsvis fornøyd med tilgangen på egnede lokaler/anlegg for aktivitetene deres, med et gjennomsnitt på 4,5 (på en skala fra 1 til 6 der 1 = svært lite fornøyd og 6 = svært fornøyd). Hele 34 % oppgir at de er svært fornøyd, i tillegg er 24 % fornøyd og 16 % av organisasjonene er ganske fornøyd. På den annen side er 14 % litt misfornøyd med lokalene, mens kun 13 % er misfornøyd eller svært misfornøyd.

Figur 13. Tilfredshet med lokaler.

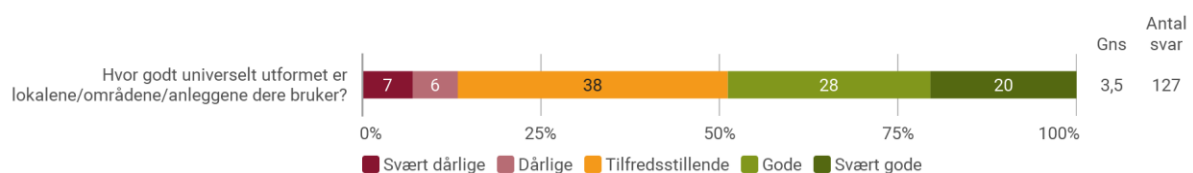
Mangler og forbedringspotensialer ved lokaler

Når organisasjonene ble spurt hva slags lokaler/områder/anlegg de mangler, oppgir de flere. Noen mangler møtelokale og klubblokale, mens andre mangler øvingslokale og scenerom med scene, lydanlegg etc. En organisasjon skriver at de mangler lagerplass hvor de kan ha mulighet til å holde oversikt over alt utstyret sitt, som eksempelvis kunne vært en garasje eller lagerbygg. Flere ønsker et sted hvor de kan ha et fast tilholdssted eller samlingslokale, da det brukes mye tid og ressurser på å hver gang finne et nytt sted å være. Noen trenger et sted de kan holde kurs, mens andre har behov for kontorplass med mulighet for lagring av kontorrekvisita. En organisasjon etterspør et slags «frivillighetens hus» hvor flere frivillige organisasjoner kan holde til for samvirke og synergi.

Generelt sett gjenspeiler de alle fleste forslagene behovet for flere lokaler som er rimelige og godt egnet til de aktivitetene som skal bedrives.

Tilgjengelighet i lokalene

Mange av organisasjonene opplever den universelle utformingen i sine respektive lokaler som god, som vist i figur 14. 48 % av foreningene oppgir at den universelle utformingen enten er god eller svært god. 38 % anser den som tilfredsstillende, og 13 % svarer at den er dårlig eller svært dårlig.

Figur 14. Universell utforming i lokalene.

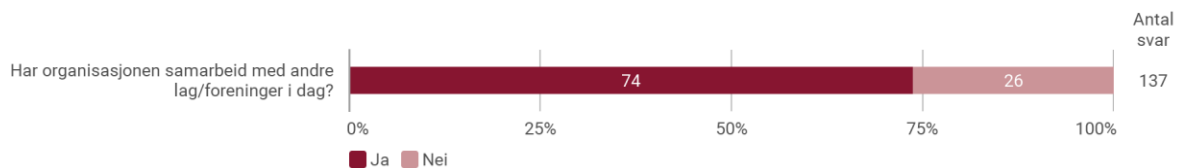
På spørsmål om hva som kan gjøres for å bedre den universelle utformingen er en fellesnevner at det må bygges nytt, ombygges i de eksisterende lokalene eller at man må finne nye lokaler. Her er det heis, ramper, bredere ganger, HC toalett og bedre tilrettelegging for handikappede som stikker seg ut som de mest nødvendige forbedringene for flere av organisasjonene. Det er ofte bygg med utilgjengelig inngang for personer med redusert gangfunksjon eller rullestolbrukere. Her ønskes ramper og bredere døråpning, asfaltert vei og ikke grusvei. Et problem er også gjerne mangel på heis i lokaler i øvre etasjer som bevegelsehemmede derfor ikke har tilgang til. Andre etterspør bedre lydforhold i forhold til akustikk, samt nytt ventilasjonsanlegg. Noen bygg er verneverdige og har derfor begrenset endringskapasitet.

5. Samarbeid

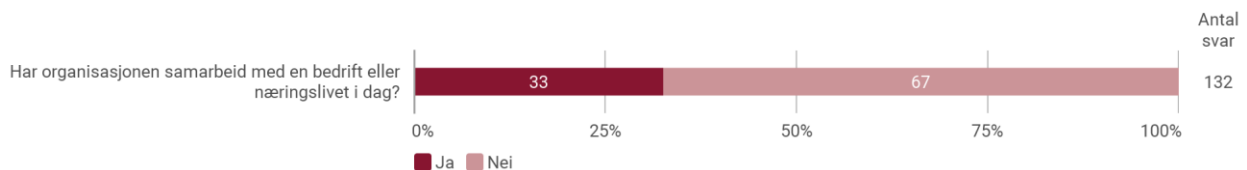
I dette kapittel skal vi se nærmere på samarbeid som organisasjonene er involvert i.

Oversikt over samarbeid

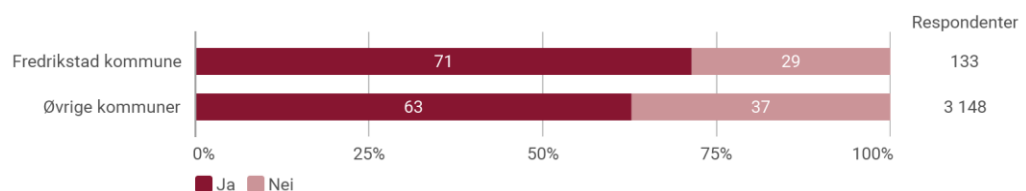
I figur 15-18 ser vi en oversikt over organisasjonenes aktive samarbeid, henholdsvis med andre lag/foreninger, bedrifter eller næringsliv og kommunen. Ut ifra figurene ser vi at det vanligste er å samarbeide med andre lag og foreninger, da 74 % av organisasjonene oppgir at de gjør dette. Videre ser vi at 71 % av organisasjonene har samarbeid med kommunen, noe som betyr at denne typen samarbeid er litt mindre utbredt enn førstnevnte. Samarbeid med bedrift eller næringsliv er forholdsvis uvanlig blant organisasjonene, da kun 33 % av respondentene har oppgitt å ha dette.

Figur 15. Samarbeid med andre lag/foreninger.

Figur 16. Samarbeid med bedrift/næringsliv.

Figur 17. Samarbeid med kommunen: Har dere samarbeid med kommunen i dag?

Når det kommer til samarbeid med andre lag og foreninger er dette utbredt blant samtlige organisasjonstyper. Samtlige av de syv foreningene innen internasjonale organisasjoner samarbeider med andre lag/foreninger. Også innen idrettsorganisasjoner og lokalmiljø og bosted er det vanlig å samarbeide med andre organisasjoner. Henholdsvis 90 % og 81 % oppgir dette. Foreningene i kategoriene rekreasjon eller sosial forening, politikk- eller interesseorganisasjon og tros- eller livssynsorganisasjon er organisasjonstypene hvor det er mest uvanlig å samarbeide med andre. Allikevel svarer henholdsvis 57 % og 60 % innenfor de to sistnevnte organisasjonstypene at de samarbeider med andre foreninger. Blant organisasjonskategoriene kulturorganisasjoner og helse og sosiale tjenester samarbeider henholdsvis 71 % og 67 % av organisasjonene med andre foreninger.

Når det gjelder samarbeid med bedrift eller næringsliv er det en lavere andel av organisasjonene samlet sett som har denne typen samarbeid, med 33 % på overordnet nivå. Blant organisasjonstypene med størst andel organisasjoner som samarbeider med bedrifter eller næringslivet finner vi idrettsorganisasjoner, lokalmiljø og bosted og rekreasjon og sosial forening med respektivt 43 %, 35 % og 31 %. Av organisasjonene innenfor helse og sosiale tjenester oppgir 30 % å ha samarbeid med en bedrift eller næringslivet. 29 % av de internasjonale organisasjonene, og 25 % av foreninger innenfor politikk- eller interesseorganisasjoner samarbeider med bedrift eller næringsliv. Innen kulturorganisasjoner og innen tros- eller livssynsorganisasjonene finner vi at henholdsvis 22 % og 20 % er andelen som samarbeider med næringslivet innenfor kategoriene.

Samarbeid med kommunen er noe mindre vanlig enn samarbeid med andre lag og foreninger, med 71 % som samarbeider med kommunen på overordnet nivå. Sett til organisasjonstypene har lokalmiljø og bosted, politikk- eller interesseorganisasjon og helse og sosiale tjenester størst andel som samarbeider med kommunen (henholdsvis 85 %, 75 % og 73 %). 71 % av foreningene innenfor både idrettsorganisasjoner og kulturorganisasjoner samarbeider med kommunen. Innen rekreasjon eller sosiale foreninger og internasjonale organisasjoner er det henholdsvis 62 % og 57 % som har denne formen for samarbeid. Det er mest uvanlig å samarbeide med kommunen blant tros- eller livssynsorganisasjoner, hvor 20 % gjør dette.

For spørsmål vedrørende samarbeid med kommunen foreligger sammenligningsgrunnlag fra tilsvarende kartleggingsprosjekter i norske kommuner, som er gjennomført av Frivillighet Norge. Datagrunnlaget er basert på 38 kartleggingsprosjekter fra 2016 til i dag. Nivået av kommunesamarbeid er på et litt høyere nivå enn i andre kommuner (figur 17). Blant organisasjonene i de andre kartleggingsprosjektene samarbeider 63 % med kommunen, mens dette tallet er på 71 % for organisasjonene i Fredrikstad.

Grunner til fravær av samarbeid

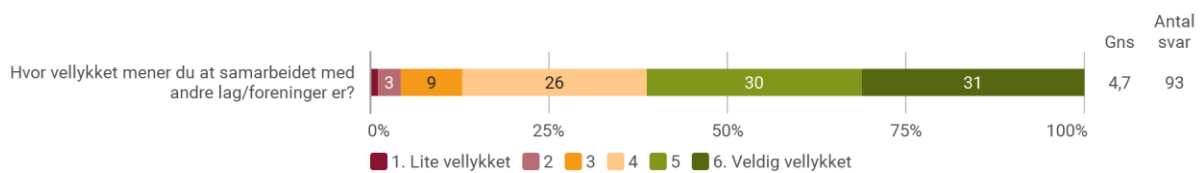
På spørsmål om hvorfor organisasjonene ikke har nevnte samarbeid, har flere organisasjoner skrevet at de ikke har samarbeid med andre lag/foreninger fordi de ikke har hatt behov for dette. Noen har tidvise samarbeid, men ikke noe fast. Enkelte peker på en manglende arena der frivillige lag/foreninger kan møtes. Andre mener at det ikke er naturlig å ha et samarbeid med andre. Det pekes også på at man ikke har nok ressurser til å sette i gang med et fruktbart samarbeid. En sier at pandemien satte stopper for et samarbeid, men at dette skal gjenopptas snart.

Blant årsakene til manglende samarbeid med næringslivet oppgir mange av organisasjonene at de ikke har behov eller at ikke har vært relevant/aktuelt. Noen har sporadiske samarbeid, men ingenting fast. Flere har ikke ressurser til å søke kontakt til næringsliv. Noen skriver at de ikke har kapasitet til å opprettholde et slikt samarbeid eller at det er vanskelig å få til et samarbeid. Flere nevner at deres foreningstema eller tilhørighet gjør det vanskelig å samarbeide med næringslivet og at de ikke har noe å tilby næringslivet tilbake.

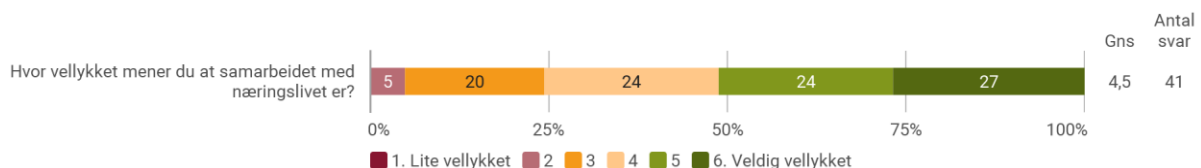
Når det gjelder grunner til hvorfor organisasjonene ikke samarbeider med kommunen oppgis det blant annet at det ikke er naturlig for deres organisasjoner, eller at det ikke er behov. Andre skriver at de har fått avslag på søknadene sine. Flere oppfatter at kommunen er lite interesserte/skeptiske til det foreningen driver med, og andre at avtalen de har prøvd å få til aldri har blitt underskrevet av kommunen, til tross for at de oppfatter gode intensjoner fra kommunens side. Noen er ikke klare for samarbeid før de vokser seg til. Flere vet ikke hvordan de skal gå fram for å få til et samarbeid, selv om de vil være åpne for det.

Tilfredshet med samarbeid

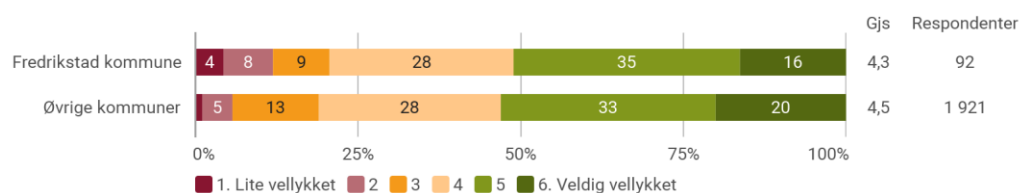
Organisasjonenes opplevelse av samarbeidene er presentert i figur 18-20. Vi ser at organisasjonene generelt sett opplever samarbeidene som vellykket. Samarbeid med andre lag eller foreninger utpeker seg med høyest gjennomsnittlig vurdering og oppleves følgelig som mest vellykket blant de ulike samarbeidsformene.

Figur 18. Vurdering av samarbeid med andre organisasjoner.

Figur 19. Vurdering av samarbeid med bedrift/næringsliv.

Figur 20. Vurdering av samarbeid med kommunen: Hvor vellykket mener du at samarbeidet med kommunen er?

Figur 18 presenterer svar på spørsmål om hvorvidt samarbeidet med andre organisasjoner er vellykket, på en skala fra 1 til 6 (der 1 = lite vellykket og 6 = veldig vellykket). Gjennomsnittet på 4,7 indikerer at samarbeidet med andre organisasjoner har vært vellykket, der hele 31 % svarer at samarbeidet har vært veldig vellykket, mens 30 % svarer 5 på skalaen. 26 % svarer 4 på skalaen, mens 9 % svarer 3. Noen svært få svarer 2 og 1.

Næringslivet er aktøren færrest samarbeider med. Det oppleves noe mindre vellykket enn samarbeidet med andre lag og foreninger med et gjennomsnitt på 4,5 på skalaen. Dog vurderer

hele 51 % samarbeidet til 5 eller bedre på skalaen. 24 % mener samarbeidet tilsvarer en skår på 4, mens 20 % vurderer samarbeidet til 3. Kun 5 % svarer 2 på skalaen og ingen vurderer samarbeidet med næringslivet til å være lite vellykket (1 på skalaen).

Organisasjonene har rangert samarbeidet med kommunen minst godt av de tre samarbeidsformene, og gir en gjennomsnittlig vurdering på 4,3. Her svarer 16 % av organisasjonene at de anser samarbeid med kommunen som veldig vellykket, mens 35 % svarer 5 på skalaen. Inkluderer vi de 28 % som svarte 4, kan vi se at nærmere 80 % er over middels fornøyd med samarbeidet. De resterende respondentene svarte henholdsvis 3 på skalaen (9 %), 2 (8 %) og 1 (4 %). Av figur 20 kan vi se at organisasjonenes tilfredshet med samarbeidet med Fredrikstad kommune er noe lavere sammenlignet med tilsvarende samarbeid i andre kommuner. Gjennomsnittlig vurdering av kommunesamarbeid i andre kommuner er 4,5.

I de følgende delene ser vi nærmere på de ulike samarbeidsformene.

Samarbeid med andre lag og foreninger

Ønske om samarbeid med andre lag og foreninger

Det er totalt 97 organisasjoner som har tatt stilling til en fortsettelse og eventuell utvidelse av samarbeidet med andre lag og foreninger. Av disse ønsker hele 96 % å fortsette eksisterende samarbeid eller å samarbeide mer i fremtiden. Dette er i tråd med tilfredsheten vi ser i figur 18.

Blant organisasjonene som på nåværende tidspunkt ikke samarbeider med andre organisasjoner kommer det fram at de fleste ønsker å samarbeide med andre lag/foreninger i framtiden. 63 % av organisasjonene som ikke samarbeider med andre oppgir at de ønsker et samarbeid. De resterende 37 % oppgir at de ikke ønsker et samarbeid med andre lag/foreninger.

Hva samarbeider foreningene om?

Samarbeid rundt felles arrangementer går igjen blant svarene. Her ser vi eksempler på felles arrangement hvor begge parter bidrar med frivillige og egne timer. Eksempler er konserter, samlinger, kurs, turer, trening, idrettsarrangementer og øvelser. Det er vanlig å hjelpe hverandre innenfor felt organisasjonene har til felles, som eksempelvis felles trening, erfaringsutveksling, utlån av utstyr og lokaler, samt kursing/opplæring (f.eks. sangtimer). Blant kulturorganisasjonene er det vanlig med konserter og musikalske samarbeid, og blant idrettsorganisasjonene er det vanlig med felles treninger og konkurranser.

Noen får faglig støtte til drift fra en annen forening, noen samarbeider om rekruttering og andre samarbeider om økonomiske tilskudd (hvor noen mottar og andre gir). Flere har felles prosjekter de samarbeider om, og noen har sponsorsamarbeid.

Deling av diverse ressurser, som lokaler, økonomi, utstyr og kunnskap nevnes av flere. Særlig lokaler og utstyr blir hyppig nevnt da flere av foreningene deler på, og samarbeider om, drift av lokalene sine.

Verdien av samarbeid med andre lag og foreninger

Samarbeid med andre lag og foreninger har stor verdi for de som samarbeider. Noe som går igjen når det kommer til gevinstene foreningene opplever som resultat av samarbeid er økt motivasjon, kompetanse og samhold. Verdien av å dele erfaringer og kompetanse blir spesielt løftet fram. Noen trekker også fram økonomiske fordeler ved å samarbeide. Her nevnes blant annet reduserte kostnader, deling av lokaler og mindre administrasjon.

Særlig nettverk, og det å møte flere nye mennesker, dras frem som noe positivt ved å samarbeide. Flere opplever at det gir økt trivsel og håp, og at nye grupper åpner opp for nye ideer. De kan nå ut til flere og får til større arrangementer. Samarbeid bidrar også til flere plattformer for rekruttering av medlemmer og frivillige. Flere mener at det er positivt for medlemmene og foreningen å dele erfaringer og kunnskap med andre foreninger. Det ses på som viktig for drift og videreutvikling av tilbud og tjenester. Samarbeid er betydningsfullt og avgjørende for en organisasjon ved at de får flere ressurser å spille på, og noen nevner at det er en forutsetning for å kunne lykkes.

Generelt er det veldig mange som peker på viktigheten av å samarbeide, og at de står mye sterkere sammen enn alene, noe som tillater dem å bli mer målorienterte.

Utfordringer ved samarbeid med andre lag og foreninger

Mange rapporterer at samarbeidene fungerer godt og at det ikke er noen utfordringer knyttet til det. Av de som opplever utfordringer, nevnes det flere ganger at mangel på ressurser/økonomi er vanskelig for samarbeidet. Det mangler lokaler å samles i, det koster penger med transport, og det er vanskelig å få folk til å bruke tid på å samles. Men for noen er det også utfordrende å finne tidspunkter som passer alle. Noen nevner også at det er vanskelig å finne egnede lokaler, særlig til større samlinger.

Enkelte nevner at det kan være utfordringer knyttet til kommunikasjon og forventninger. Det kan være vanskelig å sette forventninger, og å ha forståelse for hverandres interesser. For noen oppleves det vanskelig å komme til enighet for eksempel om hvor man har bestemmelse. Det blir nevnt at det kan være konkurranse om midler og at det kan gjøre at man blir forsiktig med samarbeid.

Konkurranse fra andre lag og foreninger

Foreningene ble spurt om de opplever konkurranse fra andre lag og foreninger, noe 26 % av organisasjonene opplever. Dette tilsvarer 35 organisasjoner. Når det kommer til hva konkurransen består av, er det tydelig at kamp om medlemmer er en vanlig utfordring på tvers av samtlige organisasjonstyper. I tillegg er det mye konkurranse om publikum blant mange. Særlig hos idrettsorganisasjoner er det mye konkurranse om de unge medlemmene da aktiviteter og arrangementer ofte kolliderer.

Andre mener at det er konkurranse om å anskaffe økonomisk støtte fra ulike hold, slik som sponsorer og kommunale midler. Flere nevner at de føler seg sårbare overfor større klubber/foreninger med flere ressurser. Det blir for eksempel nevnt at andre foreninger har

ressurser til å markedsføre seg mer og derfor får profilert seg bedre, samt at andre har flere ressurser til å søke midler og spons.

Samarbeid med bedrift eller næringsliv

Ønske om samarbeid med bedrift eller næringsliv

Som tidligere nevnt er det 33 % av organisasjonene som har et samarbeid med næringslivet eller bedrifter i dag. Av disse ønsker samtlige av organisasjonene å fortsette og/eller samarbeide mer med næringslivet i fremtiden, noe som kan ses i sammenheng med det høye gjennomsnittet for hvor fornøyde de er med samarbeidene.

Det er en utbredt interesse om samarbeid med næringslivet blant organisasjonene som i dag ikke har et slikt samarbeid. 64 % av disse kan tenke seg å samarbeide med næringslivet.

Blant kategorien helse og sosiale tjenester ønsker 88 % et slikt samarbeid. Også blant idrettsorganisasjoner og kulturorganisasjoner er ønsket om å samarbeide med næringslivet høyt med henholdsvis 75 % og 71 % som ønsker dette. Blant rekreasjon eller sosiale foreninger og lokalmiljø og bosted ønsker ca. halvparten av foreningene et slikt samarbeid. For internasjonale organisasjoner og innen politikk- eller interesseorganisasjoner ønsker 40 % og 33 % et samarbeid. Blant kategoriene tros- eller livssynsorganisasjoner, ønsker ingen denne typen samarbeid.

Hva samarbeider foreningene og næringslivet om?

Organisasjonene som har et samarbeid med næringslivet ble spurt hva de samarbeider om, og samarbeidene dreier seg i stor grad om ulike former for sponing og økonomisk støtte. Det kan være forskjellige gaver, mat og produkter til arrangementer/samlinger. I tillegg til dette nevnes blant annet avtaler om promotering og markedsføring, kontakter til næringslivet og avtaler rundt bruk av lokaler og gjennomføring av arrangementer.

Verdien av samarbeid med bedrift eller næringsliv

Organisasjonene ble spurt om hvilken verdi de opplever å få ut av et samarbeid med næringslivet. Gjennomgående blir det pekt på den økonomiske verdien et samarbeid har, og hvordan organisasjonene sparer bruk av egne ressurser. For eksempel ved å få tilgang på lokaler og utstyr. Noen skriver at samarbeidet gir et større nettverk og bidrar til mer synlighet, som gjør det mulig å nå ut til flere. Verdi kommer også i form av mulighet til kunne tilby bedre aktiviteter og større utvikling enn man kunne ha gjort alene. Flere nevner at det gir en sosial verdi og gode opplevelser for medlemmene.

Utfordringer ved samarbeid med bedrift eller næringsliv

Når det kommer til utfordringer ved samarbeid med bedrifter eller næringsliv er det flere som påpeker at det er vanskelig å opprettholde og justere samarbeidet med bedriftene. En organisasjon skriver at det er høy konkurranse om økonomisk støtte fra bedriftene. Flere nevner også at det er vanskelig å finne sponsorer. En skriver at det krever en innsats å skape forståelse for det de ønsker å gjennomføre. En organisasjon skriver at det er vanskelig å få

inngått faste avtaler. Det er verdt å nevne at flere skriver at det ikke er noen utfordringer i samarbeidet med næringslivet, og at de har gode samarbeid.

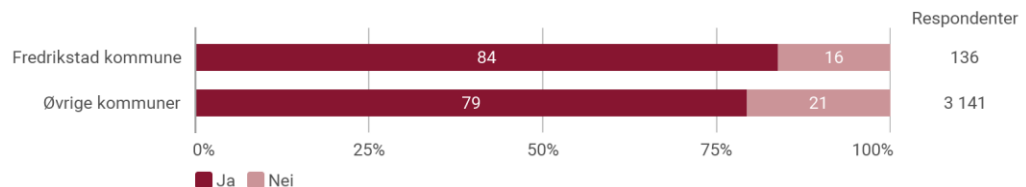
Konkurransen fra bedrift eller næringsliv

Det er betydelig mindre vanlig å oppleve konkurranse fra næringsliv/bedrifter enn andre foreninger. Kun 5 % av organisasjonene opplever konkurranse fra næringsliv/bedrifter, noe som tilsvarer 7 foreninger.

Konkurranssområde som nevnes er at noen av konkurrentene leverer de samme aktivitetene på kommersiell basis, og at de har bedre økonomi til markedsføring, lokaler og utstyr.

Samarbeid med kommunen

Fredrikstad kommune blir vurdert av organisasjonene som svært samarbeidsvillig. 84 % opplever at kommunen ønsker å samarbeide med frivilligheten. Dette tilsvarer 114 organisasjoner. Dette er høyere enn det som er tilfelle i andre kommuner (figur 21), der 79 % av organisasjonene opplever at deres respektive kommuner ønsker å samarbeide med frivillig sektor.

Figur 21. Kommunesamarbeid: Opplever dere at kommunen ønsker å samarbeide med frivilligheten?

Ønske om samarbeid med kommunen

Det virker som at samarbeidet mellom kommune og frivillighet er godt. Hele 99 % av organisasjonene som har et samarbeid i dag ønsker å fortsette dette, eller å samarbeide mer med kommunen. Kommunen er i tillegg en svært attraktiv samarbeidspartner. Når det gjelder andelen som ikke har et samarbeid med kommunen i dag, kan 85 % tenke seg å innlede et kommunesamarbeid.

I organisasjonskategorien politikk- eller interesseorganisasjoner er det kun én organisasjon som har svart og denne ønsker ikke å ha et fremtidig samarbeid med kommunen. Innenfor kategoriene tros- eller livssynsorganisasjoner, rekreasjon eller sosiale foreninger og kulturorganisasjoner ønsker henholdsvis 50 %, 80 % og 92 % et fremtidig samarbeid. I de resterende kategoriene ønsker samtlige et samarbeid med kommunen.

Tema for samarbeid

Organisasjonene ble bedt om å definere ønskelige temaer for samarbeid med kommunen. Her finner vi en rekke forslag, og et gjentakende tema er inkludering, å bidra til bedre folkehelse og utvikling av nærmiljøet. Eksempler som trekkes fram her er ungdomsklubb, eldreboliger, vedlikehold av veier og lekeplasser. Andre ting som trekkes frem er å utvikle bedre tilbud for unge utenom skoletiden og særlig ta vare på barn fra lavinntektsfamilier.

Flere av respondentene nevner bedre folkehelse, og tiltak for å få flere mennesker i bevegelse. Flere nevner også at de ønsker å bidra med vedlikehold av nærmiljøet og noen ønsker å bidra til utvikling av bærekraftige tiltak, som å sette opp ladepunkter for el-biler og flere bysykler.

Videre trekker mange frem inkluderingstiltak, der flytninger nevnes som et samarbeidstema. Her kommer det frem flere ønsker om at det må legges til rette for bedre integrering, og mange stiller seg åpne for å samarbeide om å inkludere og hjelpe innvandrere og flytninger. Noen nevner at de ønsker å samarbeide om å tilpasse forskjellige aktiviteter for handicappede. Andre ønsker å samarbeide om flere aktiviteter for barn, unge og sårbare voksne.

Møtearenaer for frivillighet og kommune

Organisasjonene ble spurt om de ønsker at kommunen skal legge til rette for faste møter med frivillige lag og foreninger i kommunen. 72 % av organisasjonene (92 stykker) ønsker at kommunen skal gjøre dette. Dette betyr at 28 % ikke har et ønske at kommunen skal legge til rette for faste møter med frivillige lag og foreninger.

Forslag til hvordan slik møtevirksomhet bør organiseres er at det styres og organiseres fra kommunen og etter behov hos foreningene. Det kan være et møtested hvor det gjennomføres dialog, gis info og tas imot innspill. Et sted hvor man som organisasjon kan bli kjent med andre organisasjoner og lære av hverandre. Noen nevner at digitale møter kan benyttes, mens andre ønsker at det skjer i (gjerne) faste lokaler, alt etter agenda.

Faste møter med representanter fra kommunen opptil flere ganger i året nevnes av flere. Det er ønskelig at det arrangeres på kveldene for at flest mulig skal kunne delta. En fellesnevner er at det skal være enkelt og givende for organisasjonene å delta. Dette kan understøttes ved at møtene er dedikerte og har en forberedt agenda. Flere nevner også at det hadde vært hensiktsmessig med oppdelinger etter typer organisasjoner. Det trekkes frem at kommunen bør ha en koordinerende rolle rundt en slik møteplass, med ansvar for innkalling og agenda.

Det er generelt et ønske hos mange å få til et bedre samarbeid med kommunen. Flere mener at det ville vært nyttig med jevnlig møter. Noen skriver også at det hadde vært nyttig å ha slike møter sammen med lignende organisasjoner. Flere presiserer et ønske om å bli kjent med de andre foreningene og utveksle erfaringer.

Hva samarbeider foreningene og kommunen om?

Økonomisk støtte er en av de mest etablerte formene for samarbeid mellom kommunen og frivilligheten. Mange organisasjoner oppgir ulike typer av økonomisk tilskudd når de blir spurt om hva de samarbeider med kommunen om. Støtten kan være i form av årlig driftsstøtte, tilgang til lokaler, leieavtale og støtte knyttet til aktiviteter/arrangementer/prosjekter.

Videre er det vanlig å samarbeide med kommunen om leie eller utlån av lokaler og tomt. Andre holder møter hvor de oppdaterer og orienterer hverandre. Noen får veiledning til søknadsprosesser eller annen rådgivning. Andre får hjelp til å profilere seg blant relevante og

potensielle medlemmer, og får derfor hjelp til rekruttering. Noen samarbeider med kommunen om å arrangere større aktiviteter/arrangementer.

Verdien av samarbeid med kommunen

Når det kommer til verdien av samarbeid med kommunen, kommenterer flere at samarbeidet er særdeles viktig og at verdien er høy. For mange er samarbeidet helt avgjørende for at organisasjonen skal kunne ha økonomisk trygghet og holde liv i aktiviteter og virksomheten. Dette er i tråd med at det er svært utbredt å motta økonomisk støtte fra kommunen.

De praktiske aspektene ved samarbeidet, som lokaler, fasiliteter og utstyr blir nevnt som viktig for organisasjonene. Noen nevner at det å kjøpe/eie egne lokaler ville blitt kostbart. Noen organisasjoner skriver at de når ut til viktige målgrupper via kommunen. Det er flere som nevner at det gjør foreningen mer synlig i lokalbefolkningen og i bybildet. Flere nevner at det er et samarbeid som gir verdi i form av kompetanse og kontaktnettverk.

Videre nevner flere at samarbeidet med kommunen fungerer godt og oppleves som positivt, og at det er uvurderlig når det gjelder drift.

Utfordringer ved samarbeid med kommunen

Når det kommer til utfordringer i møte med kommunesamarbeid er det mange som generelt sett er positive og som mener at det ikke er noen utfordringer, noe som gjenspeiles i de gode vurderingene av samarbeidet.

Noen mener det er en utfordring at det er flere kontaktpunkter, og flere skriver at det er utfordrende at det tar lang tid å få svar på henvendelser. Noen opplever at det er vanskelig å kommunisere, og at de ikke blir hørt eller tatt på alvor. Flere skriver at det ville vært en fordel med raskere beslutningssystemer. I tillegg oppleves manglende ressurser fra kommunene som utfordrende for noen.

Noen opplever at det er en utfordring å bli hørt av kommunen, og det er vanskelig å finne ut hvilke personer som er ansvarlige for hva. Uforutsigbarhet i støtte oppleves også utfordrende for driften.

Konkurransen fra kommunen

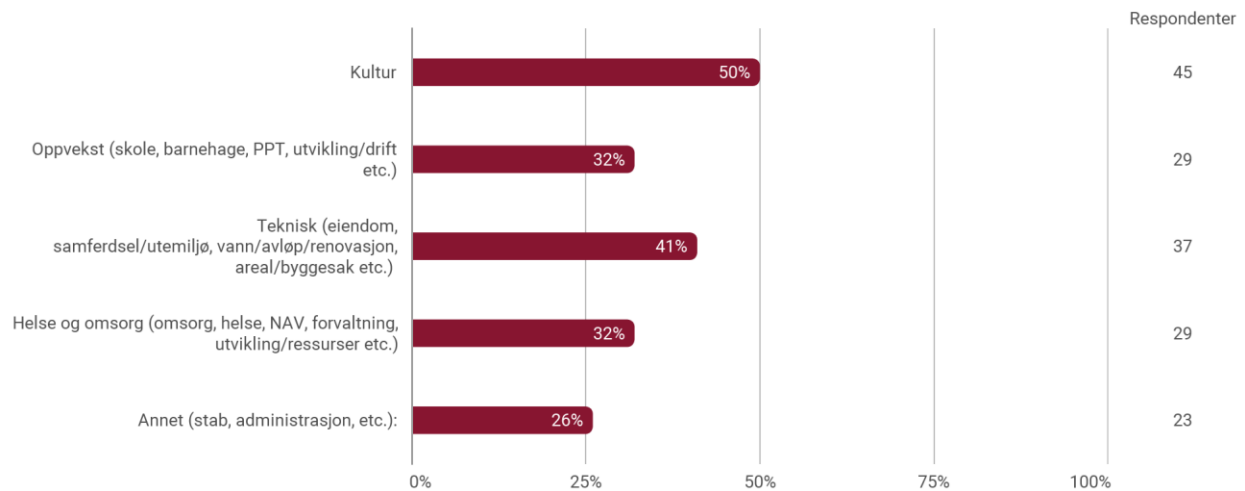
Det er uvanlig at frivilligheten opplever konkurranse fra kommunen. Kun 10 % (13 organisasjoner) oppgir at det er tilfelle.

Konkurransen går blant annet ut på at kommunen etablerer aktivitetstilbud som er sammenfallende med foreningene, eller benytter tilbud fra andre enn frivillige organisasjoner. En organisasjon opplever at de ikke blir tatt alvorlig som profesjonelle tilbydere og at de kan bidra med mer enn kommunen tror.

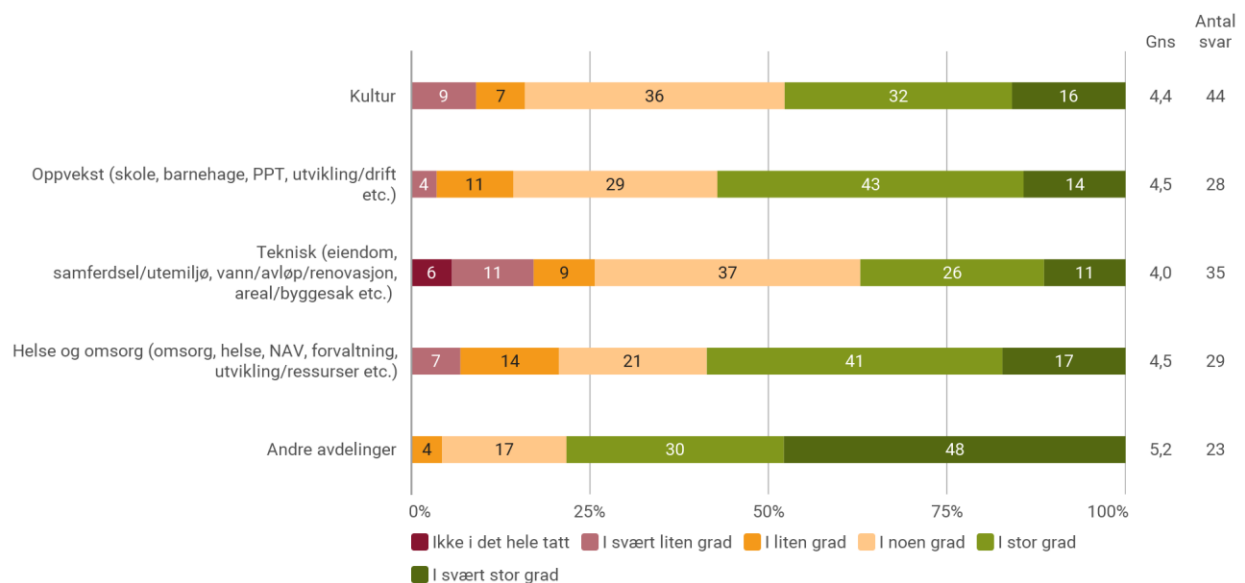
Samarbeid med ulike avdelinger i kommunen

Figur 22 og 23 viser hvilke avdelinger i kommunen organisasjonene samarbeider med, samt hvor godt de opplever at samarbeidene fungerer. Avdeling for kultur er den avdelingen flest

samarbeider med. Samarbeidene ser jevnt over ut til å fungere godt, men samarbeidet med «andre avdelinger» og deretter oppvekst og helse og omsorg blir vurdert høyest. Under skal vi se nærmere på samarbeidet med de enkelte avdelingene.

Figur 22. Samarbeid med avdelinger i kommunen: Hvilke avdelinger i kommunen samarbeider dere med? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 90.

Figur 23. Vurdering av samarbeid med avdelinger i kommunen: Vennligst vurder i hvor stor grad dere opplever at samarbeidet med avdeling(e) fungerer godt.

Kultur er den avdelingen i kommunen flest organisasjoner samarbeider med. 50 % av de som samarbeider med kommunen samarbeider med område for kultur (figur 21), noe som utgjør 45 organisasjoner. Den høye samarbeidsgraden med kulturavdelingen kan sees i sammenheng med at kulturorganisasjonene er best representert i denne kartleggingen. Av de som samarbeider med denne avdelingen finner vi 44 % kulturorganisasjoner. 16 % er representert

av idrettsorganisasjoner, 18 % tilhører lokalmiljø og bosted, 9 % tilhører helse og sosiale tjenester og 7 % tilhører rekreasjon eller sosial forening. Organisasjonene ble bedt om å vurdere hvor godt samarbeidet fungerer på en skala fra 1-6 (der 1 = Ikke i det hele tatt og 6 = I svært stor grad). Når det kommer til kvaliteten på samarbeidet, ligger den gjennomsnittlige vurderingen på 4,4. 48 % opplever i stor eller svært stor grad at samarbeidet fungerer godt, mens 36 % svarer i noen grad. De resterende 16 % svarer at samarbeidet i liten grad fungerer godt.

32 organisasjoner (41 %) samarbeider med teknisk avdeling. Av disse tilhører nærmere 30 % kategorien lokalmiljø og bosted, og 22 % er idrettsorganisasjoner. Samarbeidet med avdelingen Teknisk har en gjennomsnittlig vurdering på 4,6. 57 % av organisasjonene mener i stor eller svært stor grad at samarbeidet med avdelingen fungerer godt. 31 % svarer at samarbeidet fungerer godt i noen grad, og 13 % i liten grad.

32 % av organisasjonene (29 stykker) samarbeider med avdeling for Oppvekst. 31 % av disse er organisasjoner innenfor lokalmiljø og bosted. Rekreasjon eller sosiale foreninger står for 24 %, og 21 % er kulturorganisasjoner. 3 % tilhører tros- eller livssynsorganisasjoner, helse og sosiale tjenester og rekreasjon. 14 % tilhører «Annet», og de andre kategoriene er ikke representert. 57 % rapporterer at samarbeidet fungerer godt og svarer i stor grad eller svært stor grad. 29 % opplever at samarbeidet i noen grad fungerer godt, og 15 % svarer i liten grad eller i svært liten grad. Den gjennomsnittlige vurdering av samarbeidets kvalitet ligger på 4,5. Dette er den høyeste vurderingen blant avdelingene sammen med helse og omsorg, og etter «andre avdelinger».

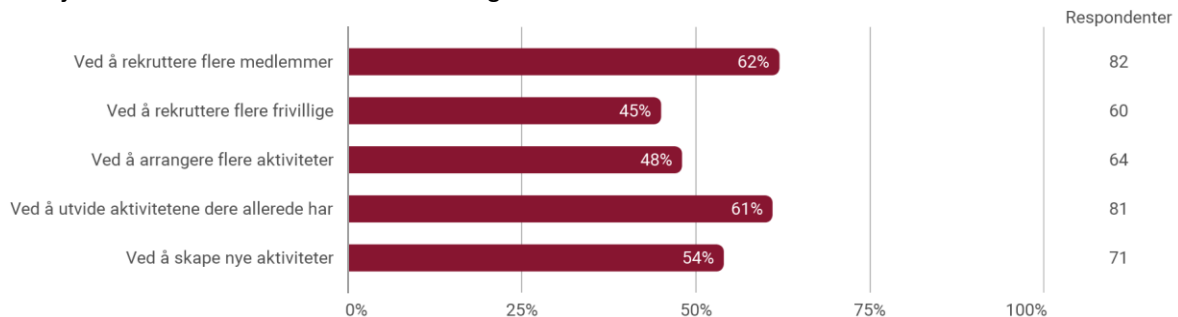
Avdelingen for Helse og omsorg har en gjennomsnittlig vurdering på 4,5. Her svarer 58 % at samarbeidet i stor eller svært stor grad fungerer godt, mens 21 % svarer i noen grad. 7 % oppgir at samarbeidet med Helse og omsorg i svært liten grad fungerer godt. Det er 32 % av organisasjonene som samarbeider med avdelingen, og av disse tilhører 28 % helse og sosiale tjenester, mens 14 % tilhører idrettsorganisasjoner og lokalmiljø og bosted.

26 % av de frivillige foreningene i Fredrikstad svarer at de samarbeider med andre avdelinger i kommunen. Dette tilsvarer 23 organisasjoner, hvorav 22 % av disse tilhører kategorien idrettsorganisasjoner. Samarbeidet med andre avdelinger blir vurdert høyest av alle kategoriene, med et gjennomsnitt på 5,2. Hele 78 % melder at samarbeidet i stor eller svært stor grad fungerer godt. 17 % svarer at samarbeidet i noen grad fungerer godt, og de resterende 4 % svarer 3 på skalaen. Samarbeidspartnere i denne kategorien inkluderer blant annet administrasjon, beredskap, pårørendesenter, idrettsavdelingen, områdeutvikling og miljø og landbruk.

6. Målsetninger og hindringer

Foreningenes viktigste utviklingspunkter

Organisasjonene ble bedt om å definere hvordan de ønsker å utvikle seg fremover. 62 % av organisasjonene ønsker å utvikle seg ved å rekruttere flere medlemmer (figur 24). 61 % ønsker å utvide aktivitetene de allerede tilbyr i dag og 54 % ønsker å skape helt nye aktiviteter. 48 % oppgir at organisasjonen kan utvikles ved å arrangere flere aktiviteter. 45 % ønsker å utvikle organisasjonen ved å rekruttere flere frivillige.

Målsetninger

Figur 24. Utviklingspunkter: Hvordan ønsker dere å utvikle foreningen fremover? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 132.

Organisasjonene ble bedt om å utdype om de har andre målsetninger. Her blir det nevnt at det er viktig å rekruttere nye medlemmer, men også ta vare på de nåværende slik at man klarer å beholde de. Mange ønsker å skape økt deltakelse og aktivere medlemmer. Et mål er også å utvikle medlemmene sine. Noen svarer at de har målsetninger om å nå ut til nye medlemsgrupper, mens enkelte presiserer at det er viktig å rekruttere medlemmer i alle aldersgrupper. For andre er det viktig å fokusere på å rekruttere innen yngre grupper.

Noen ønsker å forbedre boområdet og flere uttrykker også et ønske om å bidra til et bedre nærmiljø. En organisasjon har som mål å sette Fredrikstad på kartet og tiltrekke seg flere på denne måten. Flere vil oppgradere fasiliteter, og noen ønsker å skape flere sosiale møteplasser. Flere ønsker å få til større og flere arrangementer. Til sist er det noen organisasjoner som nevner at deres målsetning er å øke og utvikle samarbeidet med andre organisasjoner for å kunne bli bedre.

Kommunens rolle for å nå mål

Når det kommer til kommunens rolle for at organisasjonene skal nå sine målsetninger er økonomisk støtte et gjentakende tema. Særlig driftsstøtte blir trukket fram. Fortsatt og økt støtte til lokaler, lager, forskjellige fasiliteter og utstyr er viktig for flere organisasjoner. Noen organisasjoner ønsker økonomisk støtte og bistand til konkrete arrangementer. Informasjon og råd om hvordan man søker forskjellige midler nevnes av flere. Noen foreninger nevner at de ønsker at det tas hensyn til parkeringsplasser, slik at det er mulig å tiltrekke til seg flere deltakere.

Flere nevner at de gjerne skulle hatt mer hjelp fra kommunen i form av råd og forslag. Noen organisasjoner ønsker støtte til markedsføring og råd om hvordan man kan rekruttere og nå ut til flere. Videre er det mange som nevner at de ønsker mer hjelp til å få tilgang på rimelige og egnede lokaler. En organisasjon skriver at det burde investeres i en felles møteplass for frivillige.

Flere never at de gjerne ønsker bedre kommunikasjon og informasjon fra kommunen, og større tilgjengelighet. Det kommer også fram fra flere at det er viktig å høre på foreningenes behov og gjerne ta nytte av det de har å tilby. Flere ønsker å inkluderes i planlegging. En organisasjon ønsker å involveres i planlegging av kultur, oppvekst og eldreomsorg i nærmiljøet. En annen forening ønsker å inndras i planer rundt flyktninger, slik at de kan hjelpe til med avlastning.

Hvilke andre faktorer eller aktører kan bidra til foreningene oppnår sine mål?

Blant andre faktorer eller aktører som kan bidra til måloppnåelse blir økonomisk støtte og økt kompetanse hyppig nevnt. Også næringslivet blir nevnt av flere organisasjoner. Noen ønsker samarbeid med næringslivet og andre ønsker sponsoravtaler. Mange nevner at mer informasjon om foreningene må ut til befolkningen og til relevante aktører. Noen foreslår at det burde skje via kommunens hjemmesider, og at andre ansatte i relevante tjenester må informeres om foreninger slik at de kan bringe informasjon videre til målgrupper.

Flere trekker også frem at de trenger flere frivillige og engasjerte medlemmer som kan bidra, og noen trenger større støtte og bidrag fra foreldre. Flere trenger forutsigbarhet i finansiering, og andre egnede lokaler.

Hva hindrer foreningene fra å vokse?

Hindringer som organisasjonene møter er hovedsakelig knyttet til økonomi, egnede lokaler, menneskelige ressurser og rekruttering. Mangel på personale og økonomisk støtte kommer spesielt fram. Noen opplever at folk har blitt mer passive etter pandemien og at det er vanskelig å engasjere frivillige, instruktører og medlemmer. Noen trenger faste driftsledere, og folk som kan ta seg av administrasjon. Enkelte mener at problemet ligger i mangel på egnede lokaler, mens andre peker på konkurranse fra andre aktører. Økonomiske utfordringer blir også nevnt av flere, samt at lokaler setter begrensninger.

Konklusjon

Undersøkelsen gir et bilde av utfordringer og ressurser blant frivillige organisasjoner i Fredrikstad. Kartleggingen kan dermed både brukes som et verktøy i videreutvikling av den konkrete frivillighetspolitikken og, i et større perspektiv, som en del av den generelle samfunnsplanleggingen i kommunen. Anbefalingene under er ment å være innspill på et strukturelt nivå innenfor områder som allerede er i positiv bevegelse.

Ta vare på, og styrk frivilligheten i kommunen

Det kommer frem av undersøkelsen at foreningene i Fredrikstad er engasjerte i kommunen og i sitt nærmiljø. Samarbeidet med kommunen blir i all hovedsak blitt oppfattet som vellykket. Kommunen blir også oppfattet som samarbeidsvillig av de frivillige organisasjonene. Noen organisasjoner har samarbeidet med kommunen, og enda flere ønsker å samarbeide med kommunen i fremtiden. Det er viktig å legge til rette for at man når hele bredden av frivillige organisasjoner. Kommunen bør invitere inn og gå i dialog med organisasjonen rundt hva man kan tenke seg å samarbeide om og hvordan samarbeid bør foregå. Organisasjonene svarer i rapporten på hvordan de ønsker å utvikle seg videre, og flere tiltak de har lykkes med eller tror vil ha effekt. I det videre arbeidet bør kommunen ta med seg dette.

Etablering av møtepunkter med frivilligheten

I utviklingen av en frivillighetspolitikk må hele frivilligheten med. Hele organisasjonsspekteret bør ha muligheten til å inngå dialog og samarbeid med kommunen dersom de ønsker det. 72 % av foreningene i undersøkelsen ønsker at kommunen skal etablere en fast møteplass for frivillige lag i kommunen. Dette kan være en god arena for å bli kjent og lære av hverandre. Gode samarbeidsarenaer kan være med på å gjøre det lettere å koordinere aktivitet og redusere opplevelsen av konkurranse mellom foreningene. Dersom kommunen bestemmer seg for å danne slike møteplasser, anbefales det at den lytter nøye til foreningenes innspill til hvordan dette kan organiseres. Et viktig poeng med en slik arena, bør også være at foreningene får mulighet til å lære av hverandre og utveksle erfaringer seg imellom. I Fredrikstad er det et godt samarbeid mellom lag og foreninger og flere, 63 % prosent av organisasjonene som ikke samarbeider i dag, ønsker å få til et samarbeid i fremtiden.

Oppretthold en helhetlig frivillighetspolitikk

Foreningene ønsker å vokse, å rekruttere flere medlemmer, utvide sine aktiviteter og å skape en god kommune å bo i for innbyggerne i Fredrikstad, med et rikt aktivitetstilbud og kulturliv. Frivillighet Norge anbefaler kommunen å legge til rette for dialog med frivilligheten om hva de ønsker å gjøre og støtte opp om dette engasjementet – på frivillighetens premisser.

En helhetlig frivillighetspolitikk bør være et strukturelt rammeverk som både frivillighet og kommune kan forholde seg til i sitt arbeid. Den bør både ta for seg kommunens rammebetingelser for de frivillige organisasjonene, og hvordan kommunen skal forholde seg til de frivillige organisasjonene. En god frivillighetspolitikk bør avklare hvordan samarbeidet mellom kommunen og frivillig sektor skal fungere. Det er også flere som kan tenke seg å samarbeide med kommunene enn som gjør det i dag, og det er også en tilbakemelding om at

organisasjonene savner at kommunen inviterer dem inn, svarer raskere på henvendelser og har et fast kontaktpunkt i kommunen. En frivillighetspolitikk kan være et verktøy for å utløse flere av disse mulighetene.

Frivillighet Norge mener at kontaktpunkter for hele frivilligheten i prosessen med utviklingen av frivillighetspolitikken er en forutsetning for utvikling av en god kommunal frivillighetspolitikk.

Større rom for frivillighet

Kommunen har mulighet til å være en tilrettelegger for de frivillige organisasjonene, både i samarbeid og for aktiviteten de frivillige organisasjonene driver uavhengig av kommunen. I dette arbeidet er det viktig å følge opp kommunens rolle som leder og partner, gjennom å legge til rette for kommunikasjon, gode strukturer og økonomisk støtte. Kommunen er også en aktør som sitter på mye kompetanse.

Kommunen må ta høyde for at administrasjonsarbeid legger press på foreningene, spesielt foreningenes styremedlemmer. Dette kan tappe foreningene for tid og kapasitet. Kommunen bør sikre at deres regelverk og ordninger skaper forutsigbarhet og mulighet til å tenke langsiktig for alle typer foreninger. Spesielt knyttet til koronapandemien får Frivillighet Norge generelt tilbakemeldinger om at den administrative belastningen har blitt spesielt stor for organisasjonene.

Av konkrete forslag Frivillighet Norge anbefaler kommunen å iverksette for å legge bedre til rette for frivillig aktivitet er:

- Tilby opplæring for styremedlemmer i frivillige foreninger i temaer som søknadsskriving, rekruttering og styrearbeid. Dette kan være med på å lette utfordringen med å rekruttering.
- Bidra til arenaer hvor organisasjonenes aktiviteter blir synlig for innbyggerne.
- Forenkle byråkratiet ved å
  - Samle relevant informasjon om hvor og hvordan foreningene kan søke om støtte.
  - Gi forutsigbare avtaler om driftsstøtte til foreningene som gjør at de kan planlegge aktivitetene sine.
  - Gjennomgå offentlige lokaler med sikte på at disse er universelt utformet og tilgjengelig for frivilligheten når de ikke er i annen bruk.

Læring i kommunen

Undersøkelsen viser at samarbeidet med kommunen oppleves som vellykket for respondentene, og at foreningene samarbeider med ulike avdelinger i kommunen. Likevel varierer hvor mange som samarbeider med avdelingene, og det kan oppleves som vanskelig å vite hvor man skal henvende seg. Selv om samarbeidet oppleves som positivt kan det være mye å hente på å utvikle kommunens kompetanse på å samarbeide med frivilligheten. Det anbefales at kommunen legger til rette for læring og erfaringsutveksling mellom enhetene slik at alle enheter har et godt samarbeid med de frivillige organisasjonene. Kommunen bør bygge opp kompetanse i å samarbeide med frivilligheten på tvers av de ulike kommunale sektorene slik at

samarbeidet med frivilligheten blir en naturlig del av hverdagen for alle aktuelle kommunalt ansatte. Frivillighetens egne tilbakemeldinger om sine utfordringer bør anerkjennes av de kommunalt ansatte og tas høyde for i samarbeidet.

For å gjøre det enkelt å være frivillig i Fredrikstad, bør man se om det kan legges til rette for at foreningene har egne, faste kontaktpersoner i kommunen for å få bistand til søknader og leieavtaler og støtte til å legge til rette for sine aktiviteter og i spørsmål om samarbeid med en offentlig instans.

Samarbeid

De fleste respondentene samarbeider allerede med kommunen, og enda flere ønsker å samarbeide i fremtiden. 84 % opplever at kommunen ønsker å samarbeide med frivilligheten. Respondentene peker på flere områder der de ser mulighet for å samarbeide med kommunen. I fremtidige samarbeidsprosesser er det viktig at arbeidet foregår på de frivillige organisasjonenes premisser. Når kommunen skal samarbeide med frivillige organisasjoner for å løse samfunnsutfordringer er det viktig at man i fellesskap finner nye løsninger på utfordringer man ser, da er det viktig å involvere de frivillige organisasjonene tidlig i planleggingsfasen. Problemene som skal løses må ha sammenheng med de frivillige organisasjonenes kjerneområder slik at de fortsatt kan drive og utvikle sine egne aktiviteter. Frivilligheten må beholde sin uavhengige stilling, også når man samarbeider med kommunen.

Frivillig.no og Ungfritid.no

Flere respondenter peker på at rekruttering av tillitsvalgte, frivillige og synliggjøring av organisasjonen er utfordrende. Frivillighet Norge drifter rekrutteringsportalen Frivillig.no, som også en del av organisasjonene melder at de bruker i rekrutteringsarbeidet. Her kan foreningene legge ut oppdrag de trenger frivillige til og informasjon om egen forening. Informasjonen om foreningen som legges inn på Frivillig.no kan også fungere som en side med informasjon om foreningen i tillegg til oppdragene som legges ut. På den måten kan de øke synligheten i egen kommune og rekruttere flere frivillige.

Med samme tankegang og samme tekniske plattform som Frivillig.no, har Frivillighet Norge utviklet den nye nettsiden Ungfritid.no med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB. Ungfritid.no er en digital oppslagstavle hvor frivillige organisasjoner kan legge ut varige organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge. Nettsiden gjør det enklere for frivillige organisasjoner å finne nye deltagere, og enklere for barn, ungdom, foresatte og andre å finne varige fritidsaktiviteter. På stotte.ungfritid.no finnes en oversikt over støtteordninger for å delta i fritidsaktiviteter fra både det offentlige, næringslivet og organisasjoner.

Vi anbefaler kommunen å informere organisasjonslivet i Fredrikstad om disse mulighetene. Det er også mulig å lenke direkte til oppdragene og aktivitetene på Frivillig.no og Ungfritid.no fra Facebook og egne nettsider.

Fritidserklæringen

Kommunene ved KS, frivilligheten og staten har gått sammen om en felles innsats for at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal få mulighet til å delta jevnlig i én organisert fritidsaktivitet. Fritidserklæringen bygger på FNs konvensjon om barnets rettigheter, som sier at barn har rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder. Ikke alle organisasjonene svarer at de kjenner Fritidserklæringen, men det trekkes frem flere forslag til hvordan man kan jobbe med problemstillingen i rapporten. Løsningene for hvordan barn kan delta i organiserte tilbud, vil variere fra kommune til kommune og mellom lokale organisasjoner, klubber, lag og foreninger. Vi anbefaler at kommunen bidrar i dette arbeidet, både økonomisk og ved å være en lokal pådriver generelt i det lokale arbeidet med å sikre at alle barn får muligheten til å delta i minst én organisert fritidsaktivitet.

Nasjonal dugnad mot fattigdom og utenforskap blant barn og unge (NDFU) er en sammenslutning av frivillige organisasjoner som har utviklet et samtaleverktøy for å gjøre det enklere å lage inkluderende fritidsaktiviteter for barn. Frivillighet Norge anbefaler kommunen å informere foreninger, skoler og andre som driver aktivitetstilbud for barn om verktøyet og problemstillingen. *Allemed* finnes i to versjoner – den ene er rettet mot lag og foreninger, mens den andre er rettet mot kommunens ansatte, hvor målet er å skape diskusjon og finne gode tiltak som kommunen kan gjøre alene og/eller i samarbeid med frivilligheten. Verktøyene er gratis og kan lastes ned fra allemed.no.

De ti frivillighetspolitiske bud

På Frivillighet Norges årsmøte 2015 vedtok en samlet frivillighet ti frivillighetspolitiske bud for samarbeid mellom frivillig sektor og kommune. Vi anbefaler at kommunene bruker disse i utvikling av sin frivillighetspolitikk. Disse er lagt ved nedenfor.

- 1. Kjenn frivilligheten i kommunen din**
Innhent kunnskap om de frivillige organisasjonene. Hva driver de med? Hvilke mål, ressurser og utfordringer har de? Vil de samarbeide mer med kommunen, næringsliv, eller organisasjoner?
- 2. Vedta en tverrsektoriell kommunal frivillighetspolitikk**
Inviter hele bredden av frivilligheten til dialog. Tenk frivillighet i all kommunal planlegging. Frivillighetspolitikken bør revurderes ved nytt kommunestyre.
- 3. Anerkjenn frivillighetens egenverdi**
Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil. Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.
- 4. Forenkling gir mer frivillighet**
Tiden som brukes på byråkrati er tid som kan brukes på mer frivillighet. Gjennomfør tiltak som forenkler søknadsskriving, rapportering og kontakt med kommunen
- 5. Tilrettelegg for frivillighetens egenutvikling**

Vis organisasjonene tillit og legg til rette for at de kan nå sine egne mål. Da når kommunen samtidig mange av sine mål.

6. Skap dialog med frivillighet

Skap faste møteplasser for organisasjonene. Rådfør dere med frivilligheten. Gi kommunalt ansatte opplæring i frivillighetsmangfoldet, slik at de kan invitere flere folk til å bli med. Husk at frivillige ofte jobber, så møter må være etter arbeidstid!

7. Anerkjenn og støtt opp om frivillighetens merverdi

Frivilligheten er «samfunnets vaktbikkje» og skaper bl.a. lokalsamfunnsutvikling, kunnskap, sosiale møteplasser, tilhørighet, demokratiopplæring og er helsefremmende.

8. Gi frie midler

Frie midler er en forutsetning for at frivilligheten kan vokse på egne premisser.

9. Ikke konkurrer med frivilligheten

Tilrettelegg for bedre rekruttering av frivillige til organisasjonene. Ikke «stjel» de frivillige fra organisasjonene for å utføre kommunale tiltak.

10. Skap forutsigbarhet for frivilligheten

Forutsigbare rammer skaper bærekraftig drift og utvikling i frivilligheten. Et eksempel er å legge til rette for lokaler som frivilligheten kan bruke.

Liste over figurer

Figur 1. Organisasjonstype: Hva slags type lag/forening er dere? (Kategoriene er basert på FNs internasjonale kategorisering av frivillige organisasjoner). Antall respondenter: 154.	10
Figur 2. Aktiviteter: Hvor ofte har dere aktiviteter? Antall respondenter: 147.	12
Figur 3. Aktiviteter: Tilbyr dere aktiviteter som også personer som ikke er medlem? Antall respondenter: 149.	13
Figur 4. Koronapandemien: Hvordan har følgende blitt påvirket av koronapandemien?	14
Figur 5. Utvikling i medlemsmasse: Hvordan har medlemstallet utviklet seg de siste 5 årene? .16	
Figur 6. Rekruttering: Hvor lett eller vanskelig er det å rekruttere følgende grupper til laget/foreningen?	17
Figur 7. Innsats: Hvem gjør frivillig innsats i forbindelse med foreningens aktiviteter? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 146.....	18
Figur 8. Inntektskilder: Hvordan finansierer dere aktivitetene i laget/foreningen? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 143.	20
Figur 9. Inntektskildenes viktighet: Omtrent hvor stor andel av inntektene utgjør følgende inntektskilde(r)?.....	21
Figur 10. Medlemskontingent: Hva koster medlemskap i året i lokallaget/foreningen?	23
Figur 11. Mulighet for finansiering av nye aktiviteter.....	23
Figur 12. Utgifter: Hvor stor andel av foreningens utgifter går med til følgende utgiftsposter? ...	24
Figur 13. Tilfredshet med lokaler.	26
Figur 14. Universell utforming i lokalene.....	26
Figur 15. Samarbeid med andre lag/foreninger.	27
Figur 16. Samarbeid med bedrift/næringsliv.	27
Figur 17. Samarbeid med kommunen: Har dere samarbeid med kommunen i dag?	27
Figur 18. Vurdering av samarbeid med andre organisasjoner.	29
Figur 19. Vurdering av samarbeid med bedrift/næringsliv.	29
Figur 20. Vurdering av samarbeid med kommunen: Hvor vellykket mener du at samarbeidet med kommunen er?	29
Figur 21. Kommunesamarbeid: Opplever dere at kommunen ønsker å samarbeide med frivilligheten?	33
Figur 22. Samarbeid med avdelinger i kommunen: Hvilke avdelinger i kommunen samarbeider dere med? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 90.	36
Figur 23. Vurdering av samarbeid med avdelinger i kommunen: Vennligst vurder i hvor stor grad dere opplever at samarbeidet med avdelingen(e) fungerer godt.	36
Figur 24. Utviklingspunkter: Hvordan ønsker dere å utvikle foreningen fremover? (Det var mulig å krysse av på flere alternativer). Antall respondenter: 132.	38

Liste over respondenter

Organisasjonsnavn	E-post	Hva slags type lag/ forening er dere?
AFASIFORENINGEN I ØSTFOLD	randi.s.andresen@gmail.com	Annet
AMCAR FREDRIKSTAD	kontakt@amcarfredrikstad.com	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Ambjørnrød lokalsamfunnsutvalg	rah_97017949@hotmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Autismeforeningen i Norge Østfold fylkeslag	ostfold@autismeforeningen.no	Politikk- eller interesseorganisasjon (inkl. natur-/dyrevern, elev-/student, yrkes-/bransje- eller fagforening, etc.)
BARKEDALSSKOGEN VELFORENING	celiaaskham@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
BORGE TRYGD- OG PENSJONISTFORENING	beyngv-m@online.no	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Det Hjelpende Hjertet	terje.bratland@dethjelpendehjertet.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
Begby lokalsamfunnsutvalg	st-henn@online.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Blå Kors - Barnas stasjon	bs.fredrikstad@blaakors.no	Helse og sosiale tjenester
Blå Kors - Plankebyen frivilligsentral	jorid.bertelsen@blaakors.no	Annet
Blå Kors - Varmestua	jorid.bertelsen@blaakors.no	Helse og sosiale tjenester
Borg domkor	borgdomkor@gmail.com	Kulturorganisasjon
Borge Rideklubb	styret@borgerideklubb.no	Idrettsorganisasjon
Borge KFUK KFUM Speidergruppe	h.viggo.h@gmail.com	Annet
Borge og Torsnes historielag	b.t.historie@gmail.com	Kulturorganisasjon
Brobyggern`n Fritid Fredrikstad	m_nils@hotmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
CRESCENDOSTRYKERNE FREDRIKSTAD	lidiarod@hotmail.com	Kulturorganisasjon
914881439	thor.b.rummelhoff@gmail.com	Kulturorganisasjon
Cicignon lokalsamfunnsutvalg	lsu.cicignon@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
D/S HVALERS VENNER	per-aria@online.no	Kulturorganisasjon
DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE FREDRIKSTAD MENIGHET	fredrikstad.menighet@frikirken.no	Tros- eller livssynsorganisasjon
DYREBESKYTTELSEN NORGE FREDRIKSTAD OG OMEGN	info@frdb.no	Annet

Organisasjonsnavn	E-post	Hva slags type lag/ forening er dere?
Dansekunst i Østfold	post@dansiostfold.no	Kulturorganisasjon
Den norske kirke i Fredrikstad	kirkevergen@fredrikstad.kirken.no	Tros- eller livssynsorganisasjon
Engelsviken Seilforening	terje@stromberg.no	Idrettsorganisasjon
Engelsviken vekst	engelsvikenlokalsamfunn@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
FORENINGEN GAMLE FREDRIKSTAD	kontakt@festningsbyen.no	Politikk- eller interesseorganisasjon (inkl. natur-/dyrevern, elev-/student, yrkes-/bransje- eller fagforening, etc.)
FORK	Fredrikstad.ridesenter@hotmail.no	Idrettsorganisasjon
FREDRIKSTAD BLUES & JAZZKLUBB	post@fbj.no	Kulturorganisasjon
FREDRIKSTAD FARTØYVERNSENER	stuerod@online.no	Kulturorganisasjon
FREDRIKSTAD HISTORIELAG	svein.skahjem@gmail.com	Kulturorganisasjon
FREDRIKSTAD HUSFLIDSLAG FOH	fredrikstad.husflidslag@gmail.com	Kulturorganisasjon
FREDRIKSTAD OG OMEGN BRUKSHUNDKLUBB	styret@fredrikstadbrukshundklubb.net	Annet
FRIENDS OF LILONGWE	unni@gamnes.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
Fredrikstad Historielag	erikjohnsen22@gmail.com	Kulturorganisasjon
Fredrikstad Aktivitetsråd	marianne.storm@aktivitetsrad.no	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad Friaktivitet	m.a.sjoevold@googlemail.com	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Fredrikstad IF	post@fredrikstadif.no	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad og Sarpsborg kajakklubb	fredrikstadkajakklubb@gmail.com	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad Kampsportklubb	mortenrol@hotmail.com	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad Kunstløpklubb	kontakt@fredrikstadkunstlop.no	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad MS speidergruppe	standal.rita@gmail.com	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Fredrikstad MS- forening	hto1661@online.no	Helse og sosiale tjenester
Fredrikstad Miniatyrskytterlag	bjorn.inge.rostad@nlr.no	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad Røde Kors Lokalforening	fredrikstad@ostfoldrk.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
Fredrikstad Sangkor	bfrostrud@gmail.com	Kulturorganisasjon
Fredrikstad Taekwondo klubb	trude.tonholm@hiof.no	Idrettsorganisasjon
Fredrikstad Turmarsjklubb	agullhan@online.no	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Fredrikstad Ungdomssjakk	post@sjakk.net	Kulturorganisasjon
Fredrikstad klatreklubb	post@fredrikstadklatreklubb.org	Idrettsorganisasjon
Mannskoret Skiold	age.evensen@fredfiber.net	Kulturorganisasjon
Fredrikstad turnforening	post@fredrikstadturn.no	Idrettsorganisasjon

Organisasjonsnavn	E-post	Hva slags type lag/ forening er dere?
Friskis & Sveltis Fredrikstad	fredrikstad@friskissveltis.no	Idrettsorganisasjon
Frivilligsentralene i Fredrikstad - Friske Eldre	friskeeldre.fredrikstad@gmail.com	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Fredrikstad sentrum frivilligsentral	post@fredrikstadsentrum.frivilligsentral.no	Helse og sosiale tjenester
Frivilligsentralene i Fredrikstad - Øst	post@fredrikstadost.frivilligsentral.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
GAMLE FALCHÅSEN VELFORENING	gamlefalchasenvel@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
GAMLEBYEN FREDRIKSTAD ROTARYKLUBB	m-flaask@online.no	
GAMLEBYENS BÅTFORENING	gamlebyensbatforening@gmail.com	Annet
GRESSVIK DRILLTROPP	moengdal@online.no	Kulturorganisasjon
913571975	johrag47@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Foreningen-RÅ	espensc@viken.no	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Gressvik lokalsamfunnsutvalg	gressvik.lsu@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Gressvik speidergruppe	anne.s@online.no	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Gudeberg lokalsamfunnsutvalg	fredrik@ellefsens.net	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Handikappede barns foreldreforening	ostfold@hbf.no	Annet
Vi er et kommunalt utvalg, og kommunens org nr gjelder	kjell.steinar.hauge@fredfiber.net	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
977372763	homestart@frivillig-fredrikstad.no	Annet
Håpets katedral AS	tone@hopecathedral.no	Annet
ISEGRAN VETERANBÅTFORENING	henningaall@gmail.com	Annet
Indica Mihi - Fortell meg	indicamihi2018@gmail.com	Kulturorganisasjon
KIL leder	daglig-leder@kilweb.no	Idrettsorganisasjon
KRANS KREATIV	margitvikanes@gmail.com	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
KRYSTALLEN DRILL	krystallendrill@gmail.com	Idrettsorganisasjon
Kammerfest i Østfold	rune.a.h@mac.com	Kulturorganisasjon
987382171	per.christian.skauen@bymisjon.no	Helse og sosiale tjenester

Organisasjonsnavn	E-post	Hva slags type lag/ forening er dere?
Kjølborg speidergruppe	gruppeleder@kjolbergspeidergruppe.no	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
Kongstensvømmerne	post@kongstensvommerne.no	Idrettsorganisasjon
Korene i Glemmen kirke	randiaarflot@icloud.com	Kulturorganisasjon
Kreftforeningen	Trine.Hveem@kreftforeningen.no	Helse og sosiale tjenester
Krårkerøy Historielag	itsol@online.no	Kulturorganisasjon
Krårkerøy IL	post@kilweb.no	Idrettsorganisasjon
Krårkerøy IL håndball	Tommy.Johansen@barco.com	Idrettsorganisasjon
Krårkerøy lokalsamfunnsutvalg	kh@byadvokaten.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Krårkerøy skolekorps	kroyskorps@gmail.com	Kulturorganisasjon
Kulturhuset Ekko	post@ekkohuset.no	Kulturorganisasjon
LEVE Østfold	leveostfold@gmail.com	Annet
LHL FREDRIKSTAD	lhl.fredrikstad@lhl.no	Helse og sosiale tjenester
LILLEBY VELFORENING	eilhou@online.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
LIONS CLUB FREDRIKSTAD	dagflind@online.no	Kulturorganisasjon
LIONS CLUB FREDRIKSTAD GLEMMEN	hel-r-be@online.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
LISLEBY BEDEHUS NORMISJON	post@lisbede.no	Tros- eller livssynsorganisasjon
LIVSSYNSORGANISASJONEN DISIPLENE	post@disiplene.no	Tros- eller livssynsorganisasjon
LOSJE LEDESTJERNEN	turid.folkestad@gmail.com	Annet
LOSJE ST OLAV NR V ORDENEN RIDDERE AV DET HVITE KORS	fredrikstad@losje.org	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
LPP nedre Glomma	jytteu@online.no	Helse og sosiale tjenester
Lervik Idrettsforening	post@lervikif.no	Idrettsorganisasjon
Lisleby lokalsamfunnsutvalg	ni-mager@online.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Lisleby musikkorps	leder@lislebymusikkorps.no	Kulturorganisasjon
MUSIKKFORENINGEN VIKEN	post@mfviken.no	Kulturorganisasjon
MYRATOPPEN VEL	lenekn@online.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Manstad skolekorps	post@manstadskolekorps.no	Kulturorganisasjon
MiR Fredrikstad	post@mirnett.org	Annet
NAR- ANON	catohein@hotmail.com	Annet
NORGES ASTMA-OG ALLERGIFORBUND REGION ØSTFOLD	region.ostfold@naaf.no	Helse og sosiale tjenester

Organisasjonsnavn	E-post	Hva slags type lag/ forening er dere?
NORSK ROSEFORENING AVD. ØSTFOLD	jarsletta@gmail.com	Annet
NORSK SPANIEL KLUB AVD. ØSTFOLD	hilderognlien@hotmail.com	Politikk- eller interesseorganisasjon (inkl. natur-/dyrever, elev-/student, yrkes-/bransje- eller fagforening, etc.)
Nabbetorp lokalsamfunnsutvalg	dagflind@online.no	Kulturorganisasjon
Nasjonalforeningen Fredrikstad Demensforening	greande2@online.no	Annet
992883030	post@nedreglommaturn.no	
Norges Handikapforbund Fredrikstad	kenrick@jackson.kz	Politikk- eller interesseorganisasjon (inkl. natur-/dyrever, elev-/student, yrkes-/bransje- eller fagforening, etc.)
Norges veteranforbund for internasjonale operasjoner avd. Østfold	geir.fredrik.larsen@fredfiber.net	Annet
Norsk Folkehjelp Fredrikstad	mail@evalottasandberg.com	Annet
Norsk senter for flerkulturell verdiskapning	zahra.moini@nsfv.no	Annet
Nylende lokalsamfunnsutvalg	jodato@online.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Nøkleby skolekorps	terje.adolfson@mascot.no	Kulturorganisasjon
ODD FELLOW LOGE NR 12 KONGSSTEN	of12sekr@oddfellow.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
ONSØY BYGDEKVINNELAG	ladydc@online.no	Annet
Onsøy Jeger og Fiskeforening	bw-abrah@online.no	Idrettsorganisasjon
Ord i Grenseland	anne.fjellro@ordigrenseland.no	Kulturorganisasjon
PENJONISTFORBUNDET FREDRIKSTAD	le_an_07@hotmail.com	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
PLANKEHAUGEN	post@plankehaugen.no	Idrettsorganisasjon
PSORIASIS- OG EKSEMFORBUNDET FREDRIKSTAD OG OMEGN	leif.joerg@gmail.com	Helse og sosiale tjenester
Poesihuset	fredfjell@gmail.com	Kulturorganisasjon
REBEKKALOGNE NR 64 ELSE	r64om@oddfellow.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
ROLVSØY LIONS CLUB	trond@btaregnskap.no	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
Rekustad Lokalsamfunnsutvalg	arild.bekken@hotmail.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Risikoret	k.sand@icloud.com	Kulturorganisasjon
Rolvøy Turnforening	liv.aasen@hotmail.no	Idrettsorganisasjon
Rød og Hurrød skolekorps	r.h.korpset@gmail.com	Kulturorganisasjon

Organisasjonsnavn	E-post	Hva slags type lag/ forening er dere?
SANGKORET HARMONI	ivar@hjemmenet.net	Kulturorganisasjon
SENZA RIGORE	gro-heie@online.no	Kulturorganisasjon
SPORTSBILKLUBBEN ØSTFOLD	ostfold@porsche-club-norge.no	Rekreasjon eller sosial forening (f.eks. friluftsliv, pensjonistlag, rollespill)
ST. BIRGITTA MENIGHET	fredrikstad@katolsk.no	Tros- eller livssynsorganisasjon
956114233	bk.fredrikstad@blaakors.no	Helse og sosiale tjenester
STIFTELSEN D/S HVALER	knut.alnaes@dshvaler.no	Kulturorganisasjon
Sceneteppe Ung Kultur	ole@kulturv.no	Kulturorganisasjon
Selbak Blandede Kor	ainakri@online.no	Kulturorganisasjon
Selbak Idrettsforening	post@selbaktif.no	Idrettsorganisasjon
Skjærviken lokalsamfunnsutvalg	knut-anh@online.no	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Sorg og omsorg	kate.hoel@gmail.com	Helse og sosiale tjenester
Syklistenes Landsforening Nedre Glomma	sykkeldoktor1@gmail.com	Politikk- eller interesseorganisasjon (inkl. natur-/dyrevern, elev-/student, yrkes-/bransje- eller fagforening, etc.)
SØRØST BANDYREGION	per.westreng@nif.idrett.no	Idrettsorganisasjon
Tabassum kuturell og sosial forening i Østfold	Fariba.mfp@gmail.com	Kulturorganisasjon
Torp IF	pal.kristiansen@fibernet.net	
Vi er en del av Frdrikstad kommune og ikke en selvs.forening	jm.torp@hotmail.com	Annet
Torp musikkorps	styret@torpemusikken.no	Kulturorganisasjon
Trara lokalsamfunnsutvalg	prasm1951@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Ungdomskubben Cross (Frikirken)	jens.pedersen@frikirken.no	Kulturorganisasjon
VENNSKAPSGRUPPA FREDRIKSTAD - SAN MARTÍN/PATZÚN	brittangen47@gmail.com	Internasjonal organisasjon (f.eks. bistands- eller vennskapsforening)
Vokalensemble Cantare	cantare.fredrikstad@gmail.com	Kulturorganisasjon
ZERO PRECISION GAMING FREDRIKSTAD	kontakt@zeroprecision.no	Idrettsorganisasjon
ØSTFOLD SANGERFORUM	petter.sparen@gmail.com	Kulturorganisasjon
ØSTRE GLOSLI VELFORENING	ostreglosli@gmail.com	Lokalmiljø og bosted (f.eks. grendelag, velforening, forsamlingshus)
Østfold scene	ostfoldscene@gmail.com	Kulturorganisasjon
Østre Fredrikstad skolekorps	ostre.fredrikstad@gmail.com	Kulturorganisasjon